

Вноситься

Кабінетом Міністрів України

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про професійну освіту

Цей Закон визначає правові, організаційні та фінансові засади функціонування і розвитку системи професійної освіти, створення умов для професійної самореалізації особистості та забезпечення потреб суспільства і держави у кваліфікованих робітниках.

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Основні терміни та їх визначення

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

1) **автономія** – право закладу професійної освіти на самоврядування, яке полягає в його самостійності, незалежності та відповідальності у прийнятті рішень щодо академічних (освітніх), організаційних, фінансових, кадрових та інших питань діяльності, що провадиться в порядку та межах, визначених Законом;

2) **академічна мобільність** – можливість педагогічних працівників та здобувачів професійної освіти навчатися, викладати в іншому закладі освіти на підприємстві, в установі чи організації на території України чи поза її межами;

3) **заклад професійної освіти** – це юридична особа, основним видом діяльності якої є освітня діяльність, спрямована на забезпечення здобуття особами професійної освіти відповідно до державного стандарту професійної освіти та/або професійних стандартів;

4) **державний заклад професійної освіти зі специфічними умовами навчання** – заклад професійної освіти, який здійснює підготовку здобувачів освіти у сферах забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку; захисту державного кордону та охорони суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні; цивільного захисту, захисту населення і територій від надзвичайних

ситуацій та запобігання їх виникненню, ліквідації надзвичайних ситуацій, рятувальної справи, гасіння пожеж, пожежної та техногенної безпеки, діяльності аварійно-рятувальних служб;

5) **державний стандарт професійної освіти (далі – державний стандарт)** – це система вимог до обов’язкових компетентностей, результатів навчання та освітніх програм для здобуття освітнього рівня «спеціаліст»;

6) **засновник закладу професійної освіти** – орган державної влади від імені держави, відповідна рада від імені територіальної громади (громад), фізична та/або юридична особа, рішенням та за рахунок майна яких засновано заклад професійної освіти або які в інший спосіб відповідно до законодавства набули прав і обов’язків засновника;

7) **здобувачі професійної освіти** – студенти та курсанти закладів професійної освіти;

8) **індивідуальна освітня траєкторія** – персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача професійної освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем професійної освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб’єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, освітніх компонентів і рівня їх складності, методів і засобів навчання;

9) **кредит професійної освіти** – це одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача професійної освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання, яка становить 30 годин;

10) **курсанти** – особи, які здобувають професійну освіту та зараховані у встановленому порядку до закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання;

11) **модуль** – частина освітньої програми, яка об’єднує результати навчання, відповідного професійного стандарту, а у разі його відсутності – кваліфікаційної характеристики, здобуття якого може засвідчуватися присвоєнням часткової професійної кваліфікації;

12) **освітній процес** – система науково-методичних, педагогічних і організаційно-практичних заходів, спрямованих на розвиток здобувача професійної освіти шляхом формування та застосування його компетентностей, необхідних для професійної діяльності за певною професійною кваліфікацією, конкурентоздатності на ринку праці, кар’єрного зростання, розвитку особистості впродовж життя;

13) **перепідготовка** – освітня послуга суб'єкта освітньої діяльності щодо здобуття особою професійної кваліфікації за іншою професією, ніж попередньо здобута;

14) **підвищення професійної кваліфікації** – освітня послуга суб'єкта освітньої діяльності щодо здобуття особою нових та/або вдосконалення раніше набутих професійних кваліфікацій, розширення та поглиблення раніше здобутих професійних знань, умінь і навичок на рівні вимог виробництва чи сфери послуг;

15) **професійна освіта** – систематизована сукупність здобутих особою результатів навчання і компетентностей за освітньою та/або професійною кваліфікацією (професійними кваліфікаціями), що засвідчується відповідним документом про професійну освіту;

16) **результати навчання** – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів;

17) **регіональне замовлення у сфері професійної освіти (далі – регіональне замовлення)** – засіб задоволення потреб економіки держави, регіону та суспільства у кваліфікованих робітничих кадрах та фахівцях, забезпечення конституційного права громадян на професійну освіту відповідно до їх інтересів та здібностей;

18) **система професійної освіти** – це сукупність учасників освітнього процесу, закладів професійної освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності, органів управління у сфері професійної освіти, наукових установ, центрів розвитку професійної освіти, суб'єктів, які відповідно до цього Закону виконують функцію оцінювання якості професійної освіти, суб'єктів, що здійснюють визнання і підтвердження професійних кваліфікацій, а також нормативно-правових актів, що регулюють відносини у сфері професійної освіти, та освітніх програм професійної освіти;

19) **студенти** – особи, які у встановленому порядку зараховані до закладу професійної освіти для здобуття професійної освіти (зі здобуттям або без здобуття профільної середньої освіти професійного спрямування).

2. Інші терміни вживаються у цьому Законі у значеннях, наведених у Законі України «Про освіту» та інших нормативно-правових актах.

3. У цьому Законі терміни «роботодавець», «організації роботодавців» та «об'єднання організацій роботодавців» вживаються у

значенні, наведеному у Законі України «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності», Законі України «Про зайнятість населення».

4. Положення цього Закону стосовно батьків здобувачів професійної освіти, які не досягли повноліття, поширюються також на інших законних представників здобувачів професійної освіти. Батьки, інші законні представники здобувачів професійної освіти реалізують відповідні положення цього Закону стосовно осіб, які не досягли повноліття, а також відповідно до законодавства стосовно осіб, дієздатність яких обмежена.

5. У цьому Законі, якщо не зазначено інше, під терміном «професійна кваліфікація» розуміється повна професійна кваліфікація.

Стаття 2. Законодавство України про професійну освіту

1. Законодавство про професійну освіту базується на Конституції України і складається із Закону України «Про освіту», цього Закону та інших актів законодавства України, що регламентують діяльність у сфері професійної освіти, та міжнародних договорів України з питань професійної освіти, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Заклад професійної освіти має право самостійно приймати рішення з будь-яких питань у межах своєї автономії, визначеної Законом України «Про освіту», цим Законом та установчими документами, зокрема з питань, неврегульованих законодавством.

3. Заклад професійної освіти, інший суб'єкт освітньої діяльності має свободу і право самостійно та відповідно до законодавства визначати порядок і умови надання особам освітніх послуг у сфері неформальної освіти.

Стаття 3. Державна та регіональна політика у сфері професійної освіти

1. Державна політика у сфері професійної освіти визначається Верховною Радою України, реалізується Кабінетом Міністрів України, центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки, іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування.

2. Державна та регіональна політики у сфері професійної освіти формуються і реалізуються на основі результатів наукових досліджень, найкращого українського та іноземного досвіду з урахуванням прогнозів, статистичних даних та індикаторів розвитку з метою задоволення потреб людини, територіальних громад та суспільства, забезпечення ринку праці кваліфікованими кадрами.

3. Завданнями державної політики у сфері професійної освіти є:

забезпечення конституційного права особи на здобуття професійної освіти відповідно до її інтересів та здібностей;

створення правових, організаційних та фінансових умов для функціонування та розвитку системи професійної освіти;

забезпечення доступності професійної освіти;

створення умов для забезпечення якості професійної освіти та якості освітньої діяльності;

створення умов для реалізації закладами професійної освіти фінансової, академічної, організаційної та кадрової автономії;

сприяння державно-приватному партнерству у сфері професійної освіти;

створення умов для здобуття професійної освіти впродовж життя;

забезпечення права на здобуття професійної освіти особам з особливими освітніми потребами;

створення умов для інтеграції системи професійної освіти України у світову систему освіти та європейський освітній простір.

4. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування формують та реалізують свої політики, ґрунтуючись на засадах, визначених Законом України «Про освіту», а також на таких принципах:

пошуку рішень з урахуванням інтересів усіх заінтересованих сторін у сфері професійної освіти;

врахування кращих світових стандартів і практик у сфері професійної освіти;

врахування потреб національного ринку праці;

гнучкості траєкторій здобуття професійної освіти впродовж життя;

вільного вибору місця роботи випускниками закладів професійної освіти.

5. З метою реалізації державної та регіональної політик у сфері зайнятості населення, зокрема сприяння працевлаштуванню випускників закладів професійної освіти, розвитку системи професійної освіти органи державної влади та органи місцевого самоврядування співпрацюють з роботодавцями, їх організаціями та об'єднаннями, у тому числі у формі державно-приватного партнерства.

Стаття 4. Право на професійну освіту

1. Право на професійну освіту включає право на здобуття професійної освіти впродовж всього життя, право на доступність професійної освіти, право на безоплатну професійну освіту у випадках і порядку, визначених законом.

2. Право на професійну освіту гарантується Конституцією України. Під час реалізації цього права не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками віку, статі, раси, стану здоров'я, інвалідності, громадянства, національності, політичних, релігійних чи інших переконань, кольору шкіри, місця проживання, мови спілкування, походження, соціального і майнового стану, наявності судимості, а також інших обставин та ознак.

Ніхто не може бути обмежений у праві на здобуття професійної освіти, крім випадків, встановлених Конституцією та законами України.

3. Органи державної влади та місцевого самоврядування створюють рівні умови та можливості для здобуття професійної освіти, у тому числі особами з особливими освітніми потребами, з урахуванням індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів, а також забезпечують виявлення та усунення факторів, що перешкоджають реалізації прав і задоволенню потреб таких осіб у сфері професійної освіти.

4. Іноземці, особи без громадянства та особи, які мають статус закордонного українця, здобувають професійну освіту в Україні відповідно до законодавства та/або міжнародних договорів України.

5. Особа, яку визнано біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту згідно із Законом України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту», має рівні з громадянами України права на професійну освіту.

6. Здобувачі професійної освіти мають рівні права та обов'язки з урахуванням особливостей, визначених законодавством та установчими документами закладу професійної освіти.

Стаття 5. Забезпечення доступності здобуття професійної освіти

1. Доступність здобуття професійної освіти забезпечується шляхом: формування і розвитку спроможної мережі закладів професійної освіти;

забезпечення безоплатності здобуття професійної освіти, крім випадків, визначених цим Законом;

зарахування до закладів професійної освіти без проведення конкурсу, крім випадків, визначених цим Законом, незалежно від реєстрації місця проживання здобувача професійної освіти;

впровадження різних форм здобуття професійної освіти;

створення умов для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії у сфері професійної освіти;

встановлення різної тривалості здобуття професійної освіти залежно від попередньо здобутих результатів навчання чи професійних кваліфікацій;

впровадження принципів універсального дизайну та розумного пристосування відповідно до найкращих інтересів усіх учасників освітнього процесу у сфері професійної освіти, у тому числі осіб з особливими освітніми потребами;

реалізація освітніх компонентів способами, що є найбільш прийнятними для осіб відповідного віку, у тому числі шляхом адаптації/модифікації змісту освітніх компонентів для осіб з особливими освітніми потребами;

безоплатного проживання студентів, курсантів у гуртожитках та/або підвезення студентів, курсантів і педагогічних працівників до закладу професійної освіти (місця навчання, роботи) та у зворотньому напрямку до місця проживання (за потреби), у тому числі шкільними автобусами.

2. Спроможна мережа закладів професійної освіти державної та комунальної форми власності формується з урахуванням соціально-економічної та демографічної ситуацій у регіонах, а також відповідно до освітніх та інших національних та регіональних потреб.

Стаття 6. Кваліфікації професійної освіти

1. За результатами здобуття професійної освіти, обов'язкових та ключових компетентностей, визначених державним стандартом та освітньою програмою, особі присуджується освітня кваліфікація «спеціаліст», що відповідає 4 рівню Національної рамки кваліфікацій, та присвоюються одна або декілька професійних кваліфікацій, які відповідають 4 або 5 рівню Національної рамки кваліфікацій.

2. За результатами здобуття професійної освіти та обов'язкових, ключових компетентностей, визначених професійними стандартами та освітніми програмами, особі присвоюються та/або підтверджуються професійні кваліфікації, які відповідають 3-5 рівням Національної рамки кваліфікацій.

3. Особа, яка отримала освітню кваліфікацію «спеціаліст» на рівні професійної освіти, може продовжити навчання на наступних рівнях освіти, у тому числі за скороченою освітньою програмою у випадках та порядку, визначених законодавством.

4. Заклади професійної освіти мають право реалізовувати освітні програми для здобуття професійних кваліфікацій, передбачених професійним стандартом, що відповідають рівню Національної рамки кваліфікацій вищому за п'ятий.

Стаття 7. Державний стандарт професійної освіти

1. Державний стандарт розробляється та переглядається не рідше одного разу на 5 років центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки та затверджується Кабінетом Міністрів України.

2. До розроблення державного стандарту можуть залучатися Національна академія наук України, національні галузеві академії наук України, органи із забезпечення якості освіти, заклади професійної освіти, академічні, галузеві науково-дослідні інститути, інші науково-методичні та методичні установи, громадські об'єднання, у тому числі фахові організації (професійні асоціації), об'єднання роботодавців, незалежні установи оцінювання та забезпечення якості освіти, інші інститути громадянського суспільства, експерти.

3. Державний стандарт визначає:

вимоги до обов'язкових результатів навчання та ключових компетентностей здобувача професійної освіти;

вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання у закладі професійної освіти за освітньою програмою;

обсяг кредитів професійної освіти, необхідний для здобуття освітньої кваліфікації «спеціаліст»;

розподіл обсягу навчального навантаження здобувачів професійної освіти між обов'язковими та вибічковими освітніми компонентами;

вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості професійної освіти;

інше.

Стаття 8. Індивідуальна освітня траєкторія

1. Здобувач професійної освіти формує власну індивідуальну освітню траєкторію шляхом визначення освітніх цілей, а також вибору суб'єкта (суб'єктів) освітньої діяльності та запропонованих ним (ними):

форм здобуття професійної освіти;

освітньої (освітніх) програми (програм);

вибічкових модулів, інших освітніх компонентів.

2. Здобувач професійної освіти має право на визнання результатів навчання та/або компетентностей, передбачених професійним стандартом

та/або освітньою програмою, що були здобуті ним шляхом неформального та/або інформального навчання.

Визнання таких результатів навчання та/або компетентностей відбувається в установленому законодавством порядку.

3. При складанні індивідуального навчального плану, в тому числі для перепідготовки або підвищення професійної кваліфікації, здобувач професійної освіти має право на врахування визнаних результатів навчання, здобутих на інших рівнях освіти або шляхом неформальної та/або інформальної освіти у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

4. Здобувачі професійної освіти, реалізуючи право на академічну мобільність, мають право в установленому порядку навчатися чи стажуватися у іншого суб'єкта освітньої діяльності на території України чи поза її межами.

За здобувачами професійної освіти, які реалізують право на академічну мобільність, зберігається місце основного навчання.

Для реалізації права на академічну мобільність здобувач професійної освіти за його заявою може отримати академічну відпустку.

Розділ II

ПОРЯДОК ТА УМОВИ ЗДОБУТТЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Стаття 9. Порядок та умови здобуття професійної освіти

1. Особа має право здобувати професійну освіту на основі базової середньої освіти або повної загальної середньої освіти.

Здобуття професійної освіти на основі базової середньої освіти відбувається, як правило, з одночасним здобуттям профільної середньої освіти.

Особа має право здобувати професійну освіту без здобуття профільної середньої освіти, яку вона має право здобувати в іншому закладі освіти одночасно із здобуттям професійної освіти або в будь-який інший час впродовж життя.

Особи, які не мають базової середньої освіти, мають право здобувати у закладах професійної освіти професійні кваліфікації, якщо це передбачено професійними стандартами.

2. Кожна особа має право впродовж життя безоплатно здобути професійну освіту в державних і комунальних закладах професійної освіти, якщо освітню кваліфікацію «спеціаліст» і професійну кваліфікацію (професійні кваліфікації) особа здобуває вперше за рахунок

коштів державного або місцевого бюджету, а також в інших випадках, передбачених законом.

Особа має право безоплатно здобувати професійну освіту незалежно від наявності у неї здобутої фахової передвищої або вищої освіти.

3. Особа має право впродовж життя безоплатно здобувати професійну освіту за іншою (іншими) професійною кваліфікацією (професійними кваліфікаціями) / підвищити професійну кваліфікацію, але не раніше ніж через три роки після завершення безоплатного здобуття професійної освіти за попередньо здобутою професійною кваліфікацією (професійними кваліфікаціями) / підвищенням професійної кваліфікації, за умови наявності підтвердженого страхового стажу не менше двох років, а також за умови наявності вільних місць після зарахування осіб, які безоплатно здобуватимуть професійну освіту/підвищуватимуть кваліфікацію вперше.

До завершення трирічного періоду та/або за відсутності підтвердженого страхового стажу особа має право безоплатно здобувати професійну освіту за іншою професійною кваліфікацією, якщо:

за станом здоров'я вона втратила можливість виконувати роботу за отриманою раніше професійною кваліфікацією, що підтверджується висновком медико-соціальної експертної комісії;

є внутрішньо переміщеною особою;

є ветераном війни;

в інших випадках, передбачених законодавством.

До завершення трирічного періоду та/або за відсутності підтвердженого страхового стажу внутрішньо переміщені особи, або ветерани війни мають право безоплатно пройти перепідготовку або підвищити кваліфікацію.

Стаття 10. Тривалість здобуття професійної освіти

1. Тривалість здобуття професійної освіти за освітньою кваліфікацією «спеціаліст» з конкретної професійної кваліфікації (професійних кваліфікацій) визначається державним стандартом та освітніми програмами закладів професійної освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності у сфері професійної освіти.

2. Тривалість здобуття професійної освіти може бути змінена (подовжена або скорочена) залежно від форми здобуття освіти, одночасного здобуття профільної середньої освіти та/або індивідуальної освітньої траєкторії здобувача професійної освіти.

3. Тривалість здобуття особою професійної освіти може бути скорочена на підставі оцінювання та/або визнання результатів навчання, професійних та часткових професійних кваліфікацій, раніше здобутих шляхом формальної, неформальної чи інформальної освіти у порядку, визначеному законодавством.

4. У випадках, визначених законодавством, тривалість здобуття професійної освіти особами з особливими освітніми потребами може бути змінена.

Стаття 11. Правила прийому на навчання до закладів професійної освіти

1. Прийом на навчання до закладів професійної освіти здійснюється згідно з правилами прийому (окрім навчання на робочому місці (на виробництві)), що розробляються відповідно до законодавства та затверджуються керівником закладу професійної освіти.

Правила прийому на навчання до державних закладів професійної освіти зі специфічними умовами навчання затверджуються центральними органами виконавчої влади, до сфери управління яких вони належать.

2. Прийом на навчання до закладу професійної освіти здійснює приймальна комісія, персональний склад та положення про яку затверджує керівник закладу професійної освіти.

3. Прийом на навчання до державних і комунальних закладів професійної освіти відбувається без конкурсу, крім випадку, коли кількість поданих заяв про вступ до закладу професійної освіти перевищує ліцензований обсяг за відповідною професійною кваліфікацією або відповідні обсяги підготовки за державним та регіональним замовленням.

Прийом заяв на місця для здобуття професійної освіти за державним та регіональним замовленням розпочинається не раніше дня оприлюднення на вебсайті закладу професійної освіти інформації про розміщення відповідних обсягів прийому в закладі професійної освіти і триває не менше одного місяця з дня оприлюднення відповідної інформації. У разі наявності вільних місць для навчання після закінчення визначеного строку заклад професійної освіти має право оголосити добір на вільні місця за державним та регіональним замовленням, але не більше ніж на один місяць після початку навчального року для відповідної навчальної групи.

4. Правила прийому можуть визначати умови та порядок зарахування осіб для:

здобуття професійної освіти за державним замовленням;

здобуття професійної освіти за регіональним замовленням;

здобуття професійної освіти за кошти фізичних та/або юридичних осіб;

здобуття професійної освіти за різними освітніми програмами;

здобуття нових професійних кваліфікацій (перепідготовка);

підвищення рівня раніше здобутих професійних кваліфікацій (підвищення професійної кваліфікації).

5. Правила прийому мають містити:

виключний перелік документів, що необхідні для прийому на навчання особи до закладу професійної освіти;

перелік категорій осіб, які мають право на прийом на навчання до закладу професійної освіти поза конкурсом, першочергово та/або позачергово;

терміни і строки подання та розгляду документів, зарахування на навчання;

порядок оскарження рішень приймальної комісії;

умови та порядок проведення конкурсу для прийому на навчання осіб за відповідними освітніми програмами (у разі його проведення);

інші вимоги, умови та порядки, які не суперечать законодавству.

6. Заклад професійної освіти не має права відмовити особі у прийнятті документів та у прийомі на навчання за відсутності реєстрації місця проживання особи на відповідній території.

7. Вступники, які мають право на пільги, передбачені законами України, користуються правом на переважний (позаконкурсний, першочерговий або позачерговий) прийом до закладів професійної освіти.

8. Заклади професійної освіти та їх засновники створюють умови для вступників з особливими освітніми потребами шляхом забезпечення розумного пристосування та універсального дизайну.

9. Заклади професійної освіти можуть організовувати прийом документів за допомогою цифрових технологій з урахуванням вимог законодавства щодо захисту персональних даних.

10. Прийом на навчання до закладу професійної освіти може відбуватися протягом навчального року, якщо це передбачено правилами прийому.

Стаття 12. Переведення, переривання навчання, відрахування та поновлення здобувачів професійної освіти

1. Здобувачі професійної освіти можуть бути переведені:

- 1) з одного закладу професійної освіти до іншого;
- 2) з однієї освітньої програми на іншу в межах одного закладу професійної освіти;
- 3) з однієї групи в іншу групу в межах професійної кваліфікації.

Переведення здобувачів професійної освіти здійснюється за рішенням керівника закладу професійної освіти з урахуванням оцінених здобутих результатів навчання, визначених освітньою програмою.

2. Здобувачі професійної освіти (крім закладів професійної освіти зі специфічними умовами навчання) мають право на перерву у навчанні у зв'язку з обставинами, що унеможливляють виконання освітньої програми (стан здоров'я, призов на строкову військову службу, сімейні обставини тощо). Таким особам надається академічна відпустка у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

На період академічної відпустки за здобувачем професійної освіти зберігається статус студента (курсанта). За здобувачами професійної освіти, призваними на військову службу у зв'язку з оголошенням мобілізації, зберігається стипендія.

3. Підставами для відрахування здобувачів професійної освіти із закладів професійної освіти (у тому числі закладів професійної освіти зі специфічними умовами навчання) є:

- 1) завершення навчання за відповідною освітньою програмою;
- 2) заява про відрахування повнолітнього здобувача професійної освіти одного з батьків здобувача професійної освіти, який не досягнув повноліття;
- 3) переведення до іншого закладу освіти;
- 4) невиконання освітньої програми або індивідуального навчального плану (за його наявності);
- 5) порушення правил внутрішнього розпорядку закладу професійної освіти;
- 6) порушення академічної доброчесності;
- 7) невиконання (порушення) умов договору про надання освітніх послуг;
- 8) стан здоров'я (за наявності висновку про неможливість подальшого навчання);

9) неподання здобувачем професійної освіти заяви про поновлення на навчанні протягом одного місяця після завершення академічної відпустки;

10) обвинувальний вирок суду, який набрав законної сили;

11) інші випадки, визначені цим Законом.

4. Особі, яка відрاهована із закладу професійної освіти до завершення навчання за освітньою програмою, видається академічна довідка. Форма академічної довідки затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

5. У разі відрахування або переведення із закладу професійної освіти здобувачі професійної освіти (крім здобувачів освіти закладів професійної освіти зі специфічними умовами навчання) можуть пройти в установленому порядку процедуру присвоєння (підтвердження) професійної кваліфікації або часткової професійної кваліфікації у кваліфікаційному центрі та отримати сертифікат про професійну кваліфікацію або часткову професійну кваліфікацію.

6. Особи, які не завершили навчання за освітньою програмою, мають право на поновлення на навчання у будь-якому закладі професійної освіти за відповідною професійною кваліфікацією (професійними кваліфікаціями), в межах ліцензованого обсягу закладу професійної освіти та з урахуванням здобутих результатів навчання.

7. Переведення, переривання навчання, відрахування та поновлення здобувачів професійної освіти та надання їм академічної відпустки здійснюються у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Порядок переведення, відрахування та поновлення здобувачів професійної освіти закладів професійної освіти зі специфічними умовами навчання затверджується центральними органами виконавчої влади, до сфери управління яких належать заклади професійної освіти зі специфічними умовами навчання відповідно вимог цього Закону.

Стаття 13. Присудження та присвоєння кваліфікацій

1. Присудження освітньої кваліфікації здійснюється шляхом проведення вихідного оцінювання.

2. Вихідне оцінювання передбачає:

процедуру оцінювання, присвоєння або підтвердження професійної кваліфікації (професійних кваліфікацій) у кваліфікаційному центрі;

кваліфікаційний іспит щодо відповідності результатів навчання здобувачів професійної освіти вимогам державного стандарту.

3. Після завершення освітньої програми та успішного проходження підсумкового оцінювання заклад професійної освіти (крім закладів професійної освіти зі специфічними умовами навчання) видає здобувачеві професійної освіти ваучер на проходження процедури оцінювання, присвоєння або підтвердження професійної кваліфікації (професійних кваліфікацій) у кваліфікаційному центрі.

Здобувач професійної освіти самостійно обирає кваліфікаційний центр.

Порядок видачі, використання та оплати ваучерів на проходження процедур оцінювання результатів навчання, здобутих за державним (регіональним) замовленням та присвоєння професійної кваліфікації (професійних кваліфікацій) у кваліфікаційному центрі, затверджується Кабінетом Міністрів України.

За результатами проходження процедури оцінювання результатів навчання здобувачами професійної освіти кваліфікаційний центр:

присвоює професійну кваліфікацію та видає сертифікат про присвоєння професійної кваліфікації;

присвоює часткову професійну кваліфікацію та видає сертифікат про присвоєння часткової професійної кваліфікації;

відмовляє у присвоєнні або підтвердженні професійної кваліфікації або часткової професійної кваліфікації.

4. Якщо кваліфікаційний центр відмовив у присвоєнні професійної кваліфікації двадцяти п'яти і більше відсотків здобувачів професійної освіти відповідного закладу професійної освіти, у такому закладі професійної освіти проводиться позаплановий інституційний аудит протягом трьох місяців з моменту надходження відповідної інформації до центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти.

Якщо через рік після проведення інституційного аудиту кваліфікаційний центр не присвоїв професійні кваліфікації п'ятдесяти і більше відсоткам здобувачів професійної освіти закладу професійної освіти наступного року навчання за відповідною професійною кваліфікацією, орган ліцензування анулює відповідну ліцензію на провадження освітньої діяльності.

5. Здобувачі професійної освіти, яким присвоєно професійну кваліфікацію, допускаються до складання кваліфікаційного іспиту.

6. За результатами вихідного оцінювання здобувачу професійної освіти закладу професійної освіти присуджується освітня кваліфікація «спеціаліст» та присвоюється професійна кваліфікація (професійні кваліфікації).

Порядок проведення вихідного оцінювання здобувачів професійної освіти, присудження/присвоєння їм освітньої та професійної кваліфікації (професійних кваліфікацій) визначається центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

7. Особі, яка не підтвердила результатів навчання, необхідних для присвоєння/підтвердження відповідних кваліфікацій, за її вимогою видається академічна довідка про проходження навчання за освітньою програмою.

8. Оцінювання результатів навчання, передбачених стандартом профільної середньої освіти, здійснюється відповідно до законодавства у сфері загальної середньої освіти.

Стаття 14. Документи про освіту

1. Особам, яким присвоєно освітню кваліфікацію «спеціаліст», заклад професійної освіти видає диплом спеціаліста.

У дипломі спеціаліста зазначаються назва закладу професійної освіти, що видав цей документ (у разі здобуття професійної освіти у відокремленому підрозділі іншого закладу освіти – також назва такого підрозділу), освітня кваліфікація «спеціаліст» та присвоєна професійна кваліфікація (професійні кваліфікації) відповідно до рівня Національної рамки кваліфікацій.

Невід'ємною частиною диплома спеціаліста є додаток до диплома, в якому зазначається інформація про присвоєння особі освітньої кваліфікації «спеціаліст» та професійної кваліфікації (професійних кваліфікацій) відповідно до Національної рамки кваліфікацій, результати навчання особи та здобуту кількість кредитів професійної освіти за освітніми компонентами.

За результатами присвоєння професійної кваліфікації або часткової професійної кваліфікації видаються сертифікати, зразки яких затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Порядок виготовлення, видачі та обліку дипломів спеціаліста, вимоги до їх форми та/або змісту затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Інформація про видані дипломи спеціалістів та додатків до них вноситься закладами професійної освіти, іншими суб'єктами освітньої діяльності до Єдиної державної електронної бази з питань освіти, крім випадків, передбачених законодавством.

2. Заклади професійної освіти, що реалізують програми профільної середньої освіти професійного спрямування, видають свідоцтва про повну

загальну середню освіту відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

3. За запитом здобувача професійної освіти (особи з порушенням зору) документи про освіту виготовляються з урахуванням забезпечення доступності відтвореної на ньому інформації (з використанням шрифту Брайля).

4. Документи про здобуття професійної освіти для осіб, які навчалися за державним (регіональним) замовленням, виготовляються за рахунок коштів державного (відповідного місцевого) бюджету.

Розділ III

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Стаття 15. Організація освітнього процесу

1. Освітній процес у закладах професійної освіти організовується відповідно до Закону України «Про освіту», цього Закону, інших актів законодавства, та спрямовується на виявлення та розвиток здібностей та обдарувань особистості, формування компетентностей і досягнення результатів навчання, визначених відповідними освітніми програмами та/або професійними стандартами.

2. Заклад професійної освіти організовує освітній процес у безпечному освітньому середовищі з урахуванням вікових категорій здобувачів професійної освіти, їхнього фізичного, психічного та інтелектуального розвитку, стану здоров'я, особливих освітніх потреб, протипоказань та специфіки професій, які здобуваються.

3. Мовою освітнього процесу відповідно до законів України «Про освіту» та «Про забезпечення функціонування української мови як державної» у закладах професійної освіти є державна мова.

Особам, які належать до корінних народів, національних меншин України, гарантується право на вивчення мови відповідних корінного народу чи національної меншини в комунальних закладах професійної освіти або через національні культурні товариства.

У групах з навчанням мовами національних меншин, які є офіційними мовами Європейського Союзу, гарантується право на використання мови відповідної національної меншини в освітньому процесі поряд з державною мовою.

У групах, у яких здобуття професійної освіти здійснюється за кошти юридичних осіб, освітній процес може бути організований мовою відповідних корінного народу чи національної меншини.

Заклади професійної освіти приватної форми власності мають право вільного вибору мови навчання (викладання однієї, кількох або всіх дисциплін, виконання індивідуальних завдань та проведення контрольних заходів) із забезпеченням при цьому вивчення державної мови як окремої навчальної дисципліни.

4. Структура, початок та кінець навчального року, семестру, тривалість навчального тижня, дня, занять, відпочинку між ними, канікул, форми організації освітнього процесу визначаються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у закладі професійної освіти (у тому числі закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання) у межах часу, передбаченого освітньою програмою, з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку здобувачів освіти, особливостей регіону тощо.

5. Положення про організацію освітнього процесу в державному та комунальному закладі професійної освіти розробляється на основі Примірного положення, затвердженого центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки, ухвалюється педагогічною радою та затверджується керівником закладу професійної освіти.

Положення про організацію освітнього процесу закладі професійної освіти зі специфічними умовами навчання розробляється на основі Примірного положення, затвердженого центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки, ухвалюється педагогічною радою, погоджується центральним органом виконавчої влади, до сфери управління якого належить заклад професійної освіти, та затверджується керівником закладу професійної освіти.

Стаття 16. Форми здобуття професійної освіти

1. Формами здобуття професійної освіти є інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева); індивідуальна (екстернатна, на робочому місці (на виробництві)); дуальна.

Особа має право здобувати професійну освіту за різними формами або поєднуючи їх.

2. Положення про форми здобуття професійної освіти затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Стаття 17. Освітні програми

1. Освітні програми розробляються закладами професійної освіти, іншими суб'єктами освітньої діяльності, науковими установами. До розроблення освітніх програм можуть залучатися роботодавці для забезпечення здобуття освітньої та професійних кваліфікацій, визначених Реєстром кваліфікацій та Національним класифікатором України «Класифікатор професій».

2. Освітні програми розробляються для забезпечення здобуття особами:

професійних кваліфікацій, які відповідають 3-5 рівню Національної рамки кваліфікацій;

освітньої кваліфікації «спеціаліст» та професійних кваліфікацій, які відповідають 4, 5 рівню Національної рамки кваліфікацій.

3. Основою для розроблення освітньої програми підготовки спеціаліста за конкретною професійною кваліфікацією (професійними кваліфікаціями) є державний стандарт професійної освіти, професійні стандарти, а у разі відсутності професійних стандартів – кваліфікаційні характеристики відповідних професій.

Основою для розроблення освітніх програм, які передбачають лише присвоєння професійних кваліфікацій 3-5 рівнів Національної рамки кваліфікацій, є професійні стандарти, а у разі відсутності професійних стандартів – кваліфікаційні характеристики відповідних професій. Порядок розроблення та затвердження таких освітніх програм визначається в установчих документах суб'єкта освітньої діяльності.

4. Освітня програма має модульну структуру і дає можливість здобувачу професійної освіти здобувати та підтверджувати часткові професійні кваліфікації, поєднувати їх у повні професійні кваліфікації впродовж життя.

5. Освітня програма підготовки спеціаліста за однією або кількома професійними кваліфікаціями має містити:

1) титульну сторінку;

2) форму здобуття професійної освіти;

3) вимоги до рівня освіти здобувачів професійної освіти, які можуть розпочати навчання за цією програмою;

4) загальний обсяг навчального навантаження здобувачів професійної освіти;

5) перелік та обсяг обов'язкових і для вільного вибору здобувачами професійної освіти освітніх компонентів;

6) навчальний план;

7) очікувані результати навчання, критерії їх оцінювання та форми оцінювання;

8) навчальні програми визначених освітніх компонентів (модулів, навчальних предметів, дисциплін, інтегрованих курсів, індивідуальних завдань, практики тощо);

9) опис ресурсного забезпечення реалізації освітньої програми;

10) корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами (за потреби);

11) інші складові.

6. Заклади професійної освіти можуть реалізовувати наскрізні освітні програми, які охоплюють різні рівні освіти, а також освітні програми, які передбачають здобуття освітньої кваліфікації «спеціаліст» та/або декількох професійних кваліфікацій різних професій.

7. На основі освітньої програми з підготовки спеціаліста за конкретною професійною кваліфікацією у порядку, визначеному закладом професійної освіти, для здобувача професійної освіти за його зверненням можуть розроблятися та затверджуватися індивідуальні навчальні плани.

Індивідуальний навчальний план містить перелік освітніх компонентів освітньої програми, послідовність, форму і темп їх засвоєння здобувачем професійної освіти з метою реалізації його індивідуальної освітньої траєкторії та розробляється закладом освіти у взаємодії зі здобувачем професійної освіти за наявності необхідних для цього ресурсів.

8. Освітня програма з підготовки спеціаліста за конкретною професійною кваліфікацією погоджується педагогічною радою і наглядовою радою та затверджується керівником закладу професійної освіти.

Освітня програма іншого суб'єкта освітньої діяльності затверджується керівником або керівником відповідного структурного підрозділу або у порядку, визначеному його установчими документами.

Освітня програма закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання складається на основі вимог цього Закону, схвалюється педагогічною радою закладу професійної освіти за погодженням роботодавців-замовників кадрів і затверджується керівником закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання.

9. Освітні програми закладів професійної освіти можуть передбачати здобуття профільної середньої освіти професійного спрямування.

За рішенням засновника за умови дотримання визначених законодавством вимог освітні програми закладів професійної освіти можуть передбачати здобуття профільної середньої освіти академічного спрямування.

10. Освітні програми закладів професійної освіти, що реалізуються на основі базової середньої освіти, мають передбачати здобуття особами компетентностей, пов'язаних з реалізацією ними своїх прав і обов'язків як членів суспільства, усвідомленням цінностей демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина.

Стаття 18. Форми організації освітнього процесу

1. Основними формами організації освітнього процесу в закладі професійної освіти є:

- 1) теоретична підготовка;
- 2) практична підготовка;
- 3) самостійна робота;
- 4) контрольні заходи.

Заклад професійної освіти має право встановлювати інші форми освітнього процесу.

2. Основними видами теоретичної підготовки є:

групові заняття (різні типи уроків, лекції, семінари, лабораторні, лабораторно-практичні роботи, круглі столи, диспути, навчальні екскурсії тощо);

індивідуальні заняття (консультації, реферати, проекти, розрахункова робота тощо);

інші види теоретичної підготовки.

3. Основними видами самостійної роботи є виконання індивідуальних завдань, практичних робіт, проектів, активностей для поглиблення знань, розвитку навичок і реалізації свого навчального потенціалу, відвідування семінарів, майстер-класів тощо.

4. Видами контрольних заходів є:

поточне оцінювання результатів навчання, форми якого педагогічні працівники обирають самостійно;

підсумкове оцінювання результатів навчання, форми якого визначаються освітньою програмою;

вихідне оцінювання результатів навчання, терміни проведення якого визначаються у навчальному плані освітньої програми.

5. Порядок, форми, види та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів професійної освіти в закладах професійної освіти визначаються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

6. З метою належної організації освітнього процесу у закладах професійної освіти формуються навчальні групи, у тому числі спеціальні, інклюзивні тощо. За рішенням засновника у державних та комунальних закладах професійної освіти можуть формуватися групи з навчанням мовами національних меншин, які є офіційними мовами Європейського Союзу, поряд із державною мовою.

Кількість здобувачів професійної освіти у навчальній групі, які здобувають професійну освіту за державним та регіональним замовленням у державному (комунальному) закладі професійної освіти, не має перевищувати 30 осіб.

Зменшення кількості здобувачів професійної освіти у навчальній групі протягом строку здобуття професійної освіти не є підставою для припинення функціонування цієї навчальної групи до закінчення здобуття кваліфікацій, передбачених освітніми програмами.

Стаття 19. Практична підготовка здобувачів професійної освіти

1. Практична підготовка є обов'язковою та невід'ємною формою організації освітнього процесу закладу професійної освіти, яка спрямована на формування та/або вдосконалення у здобувачів професійної освіти професійних компетентностей за обраною ними професійною кваліфікацією (професійними кваліфікаціями) відповідно до освітньої програми.

Основними видами практичної підготовки у закладі професійної освіти, його структурних підрозділах, підприємствах, установах організаціях та інших суб'єктах господарювання є:

- виробниче навчання у закладі професійної освіти;
- виробниче навчання на виробництві чи в сфері послуг;
- практичне водіння колісними транспортними засобами;
- стажування;
- виробнича практика та інші види практичного навчання на робочих місцях на виробництві чи у сфері послуг;
- переддипломна (передвипускна) практика на виробництві чи в сфері послуг;
- інші види професійної практичної підготовки.

2. Практична підготовка здобувачів освіти закладів професійної освіти зі специфічними умовами навчання проводиться відповідно до вимог цього Закону на полігонах, робочих місцях тощо з урахуванням

специфіки професійної кваліфікації, за якою проходять навчання здобувачі професійної освіти, та може мати ознайомчий характер.

3. Практична підготовка здобувачів професійної освіти організовується відповідно до договорів, укладених між закладами професійної освіти та підприємствами, установами, організаціями, іншими суб'єктами господарювання.

У разі відсутності договорів про проходження практичної підготовки з підприємствами, установами, організаціями, іншими суб'єктами господарювання, заклад професійної освіти забезпечує практичну підготовку самостійно.

Строки і тривалість проходження практичної підготовки визначається освітньою програмою та закріплюються у договорі з підприємствами, установами, організаціями, іншими суб'єктами господарювання.

4. Суб'єкти господарювання, що організовують практичну підготовку, зобов'язані забезпечити умови праці відповідно до вимог законодавства про охорону праці, безпеки життєдіяльності та виробничої санітарії.

5. Під час практичної підготовки забороняється використовувати працю здобувачів професійної освіти для цілей, не передбачених освітньою програмою та договором.

6. Практична підготовка здобувачів професійної освіти у закладі професійної освіти, установах, організаціях, на підприємствах, інших суб'єктах господарювання може передбачати винагороду відповідно до студентського трудового договору.

Винагорода за виконану роботу в межах проходження практичної підготовки перераховується на рахунок здобувачів професійної освіти відповідно до студентського трудового договору.

7. Практична підготовка здобувачів професійної освіти у закладі професійної освіти, установах, організаціях, на підприємствах, інших суб'єктах господарювання здійснюється під керівництвом педагогічних працівників з практичної підготовки закладу професійної освіти, керівників практичної підготовки та наставників із числа працівників підприємств, установ, організацій, інших суб'єктів господарювання.

Стаття 20. Здобуття профільної середньої освіти професійного спрямування у закладах професійної освіти

1. Профільна середня освіта професійного спрямування здобувається у закладах професійної освіти одночасно зі здобуттям професійної освіти за обраною професійною кваліфікацією

(професійними кваліфікаціями) у порядку, визначеному Законом України «Про повну загальну середню освіту».

2. Освітня діяльність закладів професійної освіти щодо забезпечення здобуття профільної середньої освіти професійного спрямування здійснюється на підставі ліцензії на провадження освітньої діяльності на третьому рівні повної загальної середньої освіти.

3. Профільна середня освіта професійного спрямування передбачає досягнення здобувачами освіти результатів навчання, визначених державним стандартом профільної середньої освіти.

4. Особи, які належать до національних меншин України, мають право здобувати профільну середню освіту в державному, комунальному закладі професійної освіти мовою відповідної національної меншини поряд з державною мовою (за винятком навчальних предметів (інтегрованих курсів), пов'язаних із вивченням української мови, української літератури, історії України та захисту України, які вивчаються державною мовою).

5. Здобуття профільної середньої освіти професійного спрямування засвідчується свідоцтвом про повну загальну середню освіту, що видається у порядку, визначеному Законом України «Про повну загальну середню освіту».

6. Особі, яка не здобула профільну середню освіту професійного спрямування, може бути в установленому цим Законом порядку присвоєно повну чи часткову професійну кваліфікацію (професійні кваліфікації).

Розділ IV

УЧАСНИКИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Стаття 21. Учасники освітнього процесу

1. Учасниками освітнього процесу є:

особи, які навчаються у закладах професійної освіти: здобувачі професійної освіти та здобувачі неформальної освіти;

педагогічні працівники закладів професійної освіти;

фізичні особи, які провадять освітню діяльність у закладах професійної освіти;

працівники суб'єктів господарювання, які здійснюють освітню діяльність та/або надають послуги із здобуття професійної освіти або професійних кваліфікацій;

працівники підприємств, установ, організацій, інших суб'єктів господарювання (наставники, керівники практичної підготовки), які забезпечують практичну підготовку здобувачів професійної освіти;

батьки (законні представники) осіб, які навчаються у закладах професійної освіти та не досягли повноліття;

асистенти здобувачів професійної освіти, які забезпечують здобуття професійної освіти особам з особливими освітніми потребами.

2. До участі в освітньому процесі (проведення теоретичних і практичних навчальних занять, тренінгів, семінарів, майстер-класів, конкурсів, оцінювання результатів навчання тощо) за рішенням керівника закладу професійної освіти на договірній основі, у тому числі на основі цивільно-правової угоди, можуть бути залучені фізичні особи, а саме: фахівці підприємств, установ, організацій, інших суб'єктів господарювання та закладів, у тому числі іноземних держав, військовослужбовці, працівники правоохоронних органів, інші особи.

Відповідальність за зміст таких заходів несе керівник закладу професійної освіти.

3. Не може працювати у закладі професійної освіти або залучатися до участі в освітньому процесі особа, яка:

1) за рішенням суду визнана недієздатною або дієздатність якої обмежена;

2) має судимість за вчинення умисного злочину, якщо така судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку (крім реабілітованої особи);

3) вчинила злочин проти статевої свободи чи статевої недоторканості особи, що було встановлено обвинувальним вироком суду, який набрав законної сили;

4) вчинила правопорушення, пов'язане з корупцією, корупційне кримінальне правопорушення або кримінальне правопорушення, пов'язане з колабораціонізмом, що було встановлено обвинувальним вироком суду, який набрав законної сили;

Стаття 22. Правовий статус здобувачів професійної освіти

1. Здобувачі професійної освіти мають право на:

1) академічну мобільність та визнання здобутих під час академічної мобільності результатів навчання;

2) індивідуальну освітню траєкторію, яка може бути реалізована, зокрема, через індивідуальний навчальний план;

3) вибір строку здобуття професійної освіти (у разі навчання за кошти фізичних та/або юридичних осіб);

4) забезпечення стипендіями у порядку та у розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України, іншими виплатами, передбаченими законодавством, та з урахуванням особливостей, передбачених цим Законом;

5) забезпечення відповідно до законодавства спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту;

6) матеріальне забезпечення у період навчання на умовах і в порядку, встановлених актами Кабінету Міністрів України та іншими нормативно-правовими актами;

7) збереження місця навчання на період проходження строкової військової служби або військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, або військової служби за призовом осіб із числа резервістів в особливий період;

8) участь у громадському самоврядуванні;

9) пільговий проїзд у громадському транспорті у встановленому законодавством порядку;

10) отримання соціальної допомоги у випадках і в порядку, встановлених законодавством;

11) забезпечення безоплатним гуртожитком на строк здобуття освіти в порядку, встановленому законодавством;

12) на трудову діяльність у позанавчальний час;

13) безпечні та нешкідливі умови навчання і праці;

14) якісні освітні послуги;

15) справедливе, неупереджене, незалежне, недискримінаційне та добросовісне оцінювання результатів навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти;

16) свободу творчої, спортивної, оздоровчої, культурної, просвітницької, наукової і науково-технічної діяльності тощо;

17) повагу до людської гідності;

18) захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації;

19) користування бібліотекою, навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою інфраструктурою закладу професійної освіти та послугами його структурних підрозділів у

порядку, встановленому закладом професійної освіти відповідно до законодавства;

20) безоплатний доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі;

21) академічну відпустку або перерву в навчанні зі збереженням окремих прав здобувача професійної освіти, а також на поновлення навчання у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки;

22) відзначення, моральне та/або матеріальне заохочення за успіхи у навчанні та громадській роботі, за мистецькі та спортивні досягнення тощо;

23) отримання цільових пільгових державних кредитів для здобуття професійної освіти у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

24) інші права, визначені цим Законом, Законом України «Про освіту», установчими документами закладу професійної освіти та договором про надання освітніх послуг (у разі їх укладання).

Пункти 9, 11, 23 не поширюються на здобувачів професійної освіти, які навчаються на робочому місці (на виробництві);

3. Здобувачі професійної освіти, які здобувають професійну освіту за денною або дуальною формою здобуття освіти, мають право на пільговий проїзд усіма видами транспорту загального користування у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

4. Студенти закладів професійної освіти мають право на отримання студентського квитка, зразок та порядок видачі якого затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

5. Здобувачі професійної освіти зобов'язані:

1) виконувати вимоги освітньої програми (індивідуального навчального плану за його наявності), дотримуючись академічної доброчесності;

2) поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;

3) відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;

4) дотримуватися вимог законодавства, установчих документів, правил внутрішнього розпорядку закладу професійної освіти, правил внутрішнього трудового розпорядку суб'єкта господарювання, що здійснює освітню діяльність та (або) надає послуги із здобуття професійної освіти (під час проходження практичної підготовки, а також

під час здобуття освіти за дуальною формою) та правил проживання у гуртожитках;

5) дотримуватися умов договорів про надання освітніх послуг (у разі їх укладання);

6) виконувати (у тому числі під час проходження практичної підготовки) вимоги з охорони праці, безпеки життєдіяльності, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями;

7) відповідально та дбайливо ставитися до майна закладу професійної освіти та підприємств, установ, організацій, інших суб'єктів господарювання, що забезпечують практичну підготовку здобувачів професійної освіти.

8) інші обов'язки, визначені цим Законом, Законом України «Про освіту», установчими документами закладу професійної освіти та договором про здобуття професійної освіти.

7. Засновникам та працівникам закладів професійної освіти, органам державної влади та органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам забороняється залучати здобувачів професійної освіти під час освітнього процесу та поза ним до виконання робіт чи до участі у заходах, не пов'язаних з реалізацією освітньої програми, крім випадків, передбачених рішенням Кабінету Міністрів України.

8. За систематичне невиконання обов'язків і порушення правил внутрішнього розпорядку закладу професійної освіти, правил внутрішнього трудового розпорядку суб'єкта господарювання, що здійснює освітню діяльність та (або) надає послуги із здобуття професійної освіти (під час проходження практичної підготовки, а також під час здобуття освіти за дуальною формою), невиконання освітньої програми до здобувача професійної освіти можуть застосовуватися такі заходи впливу як: попередження, догана, позбавлення стипендіального забезпечення, відрахування із закладу професійної освіти за рішенням педагогічної ради закладу професійної освіти або керівника суб'єкта господарювання, що здійснює освітню діяльність та (або) надає послуги зі здобуття професійної освіти.

Порядок відрахування, заохочення та притягнення до дисциплінарної відповідальності здобувачів у закладах професійної освіти із специфічними умовами навчання визначається центральними органами виконавчої влади, до сфери управління яких вони належать.

9. Здобувачам професійної освіти можуть надаватися матеріальна допомога, академічні, соціальні стипендії за рахунок бюджетних коштів,

коштів юридичних та/або фізичних осіб, інших джерел, не заборонених законодавством.

10. Здобувачі професійної освіти мають право на отримання додаткових індивідуальних та/або групових консультацій та/або занять з навчальних предметів (дисциплін, курсів, модулів тощо), з яких рівень досягнутих результатів навчання менше середнього рівня результатів навчання здобувачів професійної освіти відповідного року навчання у відповідному закладі освіти.

11. Правовий статус здобувачів освіти у закладах професійної освіти зі специфічними умовами навчання, визначається цим Законом та законодавством у відповідній сфері.

Стаття 23. Навчальне навантаження здобувача професійної освіти в державному і комунальному закладі професійної освіти

1. Навчальне навантаження здобувача професійної освіти для виконання освітньої програми підготовки спеціаліста визначається в академічних годинах та кредитах професійної освіти.

2. Навчальне навантаження здобувача професійної освіти протягом одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів професійної освіти.

3. Навчальне навантаження здобувачів професійної освіти (у тому числі закладів професійної освіти зі специфічними умовами навчання) не може перевищувати:

8 академічних годин протягом навчального дня;

для здобувачів професійної освіти, які не досягли повноліття – 36 академічних годин протягом навчального тижня;

для здобувачів професійної освіти, які досягли повноліття – 40 академічних годин протягом навчального тижня.

40 навчальних тижнів протягом навчального року.

4. Розкладом занять на навчальний день для здобувачів професійної освіти повинен бути передбачений час для харчування і відпочинку.

5. Навчальне навантаження здобувачів професійної освіти та тривалість перерв протягом навчального дня під час практичної підготовки визначаються режимом роботи суб'єкта господарювання відповідно до законодавства про працю.

6. Навчальне навантаження здобувачів професійної освіти може бути організовано відповідно до їх індивідуальних потреб, умов освітнього процесу на підставі договору про надання освітніх послуг (у разі їх укладання).

За наявності медичних показань для окремих категорій осіб з особливими потребами, настання періодів з особливими (несприятливими) умовами проведення навчання, занять тощо тривалість академічної години може бути скорочена, але не більше ніж на 15 хвилин. Рішення про таке скорочення приймається педагогічною радою закладу професійної освіти та затверджується його керівником.

Стаття 24. Державні гарантії здобувачам професійної освіти, які навчаються в державних і комунальних закладах професійної освіти

1. Здобувачі професійної освіти у закладах професійної освіти за кошти державного та регіонального замовлення (у тому числі закладів професійної освіти зі специфічними умовами навчання) не за місцем проживання, на період навчання забезпечуються безоплатним проживанням у гуртожитках та/або підвезенням.

Підвезення до закладу професійної освіти (місця навчання, роботи) та у зворотному напрямку (до місця проживання) здобувачів професійної освіти і педагогічних працівників забезпечують органи місцевого самоврядування за рахунок місцевих бюджетів, у тому числі шкільними автобусами.

2. Органи місцевого самоврядування забезпечують пільговий проїзд здобувачів професійної освіти до місця навчання і додому у визначених ними порядку та розмірах за рахунок видатків відповідних місцевих бюджетів.

3. Харчування здобувачів професійної освіти у закладах професійної освіти здійснюється відповідно до Закону України «Про освіту» та інших актів законодавства.

Відповідальність за організацію харчування у закладах професійної освіти, додержання вимог санітарного законодавства, законодавства про безпечність та якість харчових продуктів покладається на засновників та керівників відповідних закладів професійної освіти. Норми та порядок організації харчування здобувачів професійної освіти у закладах професійної освіти встановлюються Кабінетом Міністрів України.

4. Здобувачі професійної освіти у закладах професійної освіти, на період навчання забезпечуються гуртожитками, стипендіями, спеціальним одягом у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

5. Особи з особливими освітніми потребами забезпечуються допоміжними засобами для навчання у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

6. Здобувачам професійної освіти з числа осіб, категорії яких визначені законами України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх

соціального захисту», «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» та іншими законами, надається державна цільова підтримка та/або інші види соціального захисту, передбачені зазначеними законами.

7. Контроль за додержанням державних гарантій здобувачам професійної освіти здійснюється відповідно до законодавства.

Стаття 25. Педагогічні працівники

1. Педагогічні працівники закладів професійної освіти (у тому числі зі специфічними умовами навчання) здійснюють педагогічну (зокрема, навчальну, навчально-виробничу, навчально-практичну, виховну, методичну, інноваційну та організаційну) діяльність.

2. Перелік посад педагогічних працівників закладів професійної освіти встановлюється Кабінетом Міністрів України.

3. На посади педагогічних працівників закладів професійної освіти (у тому числі зі специфічними умовами навчання) приймаються особи, які мають вищу, фахову передвищу чи професійну освіту та/або професійну кваліфікацію, що відповідає встановленим законодавством та/або професійним стандартом (за наявності) вимогам, а також вільно володіють державною мовою (для громадян України) або володіють державною мовою в обсязі, достатньому для спілкування (для іноземців та осіб без громадянства), моральні якості та фізичний і психічний стан здоров'я яких дозволяють виконувати професійні обов'язки.

На посади педагогічних працівників також можуть призначатися фахівці виробництва та сфери послуг.

4. Педагогічні працівники державних і комунальних закладів професійної освіти (у тому числі закладів професійної освіти зі специфічними умовами навчання) приймаються на роботу відповідно до вимог цього Закону та законодавства про працю і працюють на підставі строкових трудових договорів (контрактів), що укладаються строком від одного до п'яти років.

Стаття 26. Права, обов'язки та соціальні гарантії педагогічних та інших працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу

1. Педагогічні працівники закладу професійної освіти мають право на:

академічну свободу, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково-педагогічну та наукову діяльність, вільний вибір форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі;

педагогічну ініціативу;

належні умови для здійснення ними педагогічної діяльності;

захист професійної честі та гідності;

справедливе та об'єктивне оцінювання своєї професійної діяльності;

участь в обговоренні та вирішенні питань, що стосуються діяльності закладу професійної освіти;

розроблення та впровадження авторських освітніх та навчальних програм, проєктів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик, орієнтованих на результати навчання;

користування бібліотечними, інформаційними та іншими ресурсами, навчальною, виробничою, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою інфраструктурою закладу професійної освіти та послугами його структурних підрозділів у порядку, встановленому закладом професійної освіти;

вільний вибір програм, форм і місця підвищення професійної кваліфікації, перепідготовки;

індивідуальну освітню (наукову, творчу, мистецьку та іншу) діяльність за межами закладу професійної освіти;

забезпечення службовим житлом з усіма комунальними зручностями у порядку, передбаченому законодавством;

безпечні та нешкідливі умови праці;

подовжену оплачувану відпустку;

участь у громадському самоврядуванні закладу професійної освіти;

захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю.

інші права, визначені цим Законом, Законом України «Про освіту», та іншими нормативно-правовими актами, а також установчими документами закладу професійної освіти, колективним і трудовим договором.

2. Педагогічні працівники закладу професійної освіти зобов'язані:

додержуватися установчих документів та правил внутрішнього розпорядку закладу професійної освіти, умов укладених з ними трудових договорів, виконувати свої посадові обов'язки;

постійно підвищувати свій професійний і загальнокультурний рівні та педагогічну майстерність;

дотримуватися педагогічної етики;

виконувати освітню програму для досягнення здобувачами професійної освіти передбачених нею результатів навчання;

належно виконувати свої посадові обов'язки;

сприяти розвитку здібностей здобувачів професійної освіти, формуванню навичок здорового способу життя, дбати про їхнє фізичне і психічне здоров'я;

дотримуватися академічної доброчесності та сприяти її дотриманню здобувачами професійної освіти в освітньому процесі;

поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу;

настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;

формувати у здобувачів професійної освіти усвідомлення необхідності дотримуватися професійної етики, Конституції та законів України, захищати суверенітет і територіальну цілісність України;

виховувати у здобувачів професійної освіти повагу до державної мови та державних символів України, національних, історичних, культурних цінностей України, дбайливе ставлення до історико-культурного надбання України та навколишнього природного середовища;

захищати здобувачів професійної освіти під час освітнього процесу від будь-яких форм фізичного та психологічного насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача професійної освіти, запобігати вживанню ними та іншими особами на території закладів освіти алкогольних напоїв, наркотичних засобів, іншим шкідливим звичкам;

дотримуватися правил охорони праці та безпеки життєдіяльності, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, забезпечувати їх належне виконання здобувачами професійної освіти під час освітньої та позанавчальної діяльності;

відповідально та дбайливо ставитися до майна закладу професійної освіти, інших учасників освітнього процесу, суб'єкта господарювання, що залучений до освітнього процесу;

виконувати інші обов'язки, визначені цим Законом, Законом України «Про освіту» та іншими нормативно-правовими актами, а також установчими документами закладу професійної освіти, колективним і трудовим договорами.

3. Органам управління закладів професійної освіти, органам державної влади та органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам забороняється залучати педагогічних та інших працівників закладів професійної освіти в робочий час або час їхнього відпочинку до виконання роботи, не передбаченої трудовим договором, до участі в заходах, не пов'язаних з організацією чи забезпеченням освітнього процесу, а також до участі у заходах, організованих релігійними організаціями (крім закладів професійної освіти, засновниками яких є релігійні організації) чи політичними партіями (об'єднаннями), крім заходів, передбачених освітньою програмою.

Педагогічні та інші працівники закладів професійної освіти зі специфічними умовами навчання можуть залучатись до виконання робіт, не передбачених трудовим договором та інших заходів, пов'язаних з професійною діяльністю відповідно до розпорядчих документів центральних органів виконавчої влади, яким належать заклади професійної освіти зі специфічними умовами навчання.

4. Права та обов'язки інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, визначаються законодавством, відповідними договорами та/або установчими документами закладу професійної освіти.

5. Педагогічні та інші працівники закладів професійної освіти, які виконують відповідно до цього Закону та/або трудового договору діяльність (функції), що відповідно до законодавства про охорону праці передбачають забезпечення спеціальним одягом та іншими засобами охорони праці, мають забезпечуватися відповідними одягом та засобами за рахунок коштів державного та/або місцевих бюджетів.

6. У разі неможливості забезпечення освітнього процесу наявними штатними працівниками, вакантні посади педагогічних працівників можуть заміщуватися особами, які працюють за цивільно-правовим договором.

Стаття 27. Робочий час педагогічних працівників

1. Робочий час педагогічних працівників закладу професійної освіти (у тому числі закладів професійної освіти зі специфічними умовами

навчання) включає час на виконання навчальної, методичної, виховної, організаційної, науково-дослідної роботи та іншої педагогічної діяльності, передбаченої трудовим договором.

Норми часу освітнього процесу в закладах професійної освіти державної та комунальної форми власності, які мають статус бюджетної установи або виконують державне (регіональне) замовлення, визначаються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки. Норми часу навчальної роботи в інших закладах професійної освіти визначаються відповідно до установчих документів таких закладів.

2. Робочий час педагогічних працівників становить 36 годин на тиждень (скорочена тривалість робочого часу).

Робочий час педагогічних працівників закладів професійної освіти зі специфічними умовами навчання встановлюється відповідно до законодавства у відповідній сфері, але не може перевищувати 40 годин на тиждень.

3. Робочий час інших працівників закладу професійної освіти встановлюється відповідно до законодавства про працю та залежно від режиму роботи такого закладу освіти.

Конкретний перелік посадових обов'язків визначається посадовою інструкцією, яка затверджується керівником закладу професійної освіти відповідно до вимог законодавства.

4. Педагогічна діяльність педагогічного працівника включає:

1) діяльність у межах його педагогічного навантаження та/або посадових обов'язків;

2) окремі види педагогічної діяльності, за які відповідно до законодавства встановлюються доплати у співвідношенні до тарифної ставки;

3) інші види педагогічної (навчальної, виховної, методичної, організаційної) діяльності, передбачені цим Законом та іншими актами законодавства, трудовим договором та/або посадовою інструкцією.

5. За інші види педагогічної діяльності законодавством, засновником та/або наглядовою радою закладу освіти можуть встановлюватися доплати.

Вимоги до видів педагогічної діяльності, за які передбачено доплати, підвищення посадового окладу, розмір таких доплат та підвищень, порядок та умови їх встановлення у державних та комунальних закладах освіти визначаються Кабінетом Міністрів України.

6. Розподіл педагогічного навантаження у закладі освіти затверджується його керівником відповідно до вимог законодавства.

Перерозподіл педагогічного навантаження протягом навчального року допускається у разі зміни кількості академічних годин з окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів), що передбачається навчальним планом, або за письмовою згодою педагогічного працівника з додержанням законодавства про працю.

Стаття 28. Час відпочинку педагогічних працівників

1. Педагогічним працівникам гарантується право на щоденний, щотижневий та щорічний відпочинок.

Час відпочинку не включається в робочий час педагогічних працівників і використовується ними на власний розсуд.

2. Протягом робочого дня педагогічним працівникам надається перерва для відпочинку та харчування тривалістю не менше 45 хвилин.

Засновник та керівник закладу професійної освіти забезпечують педагогічних працівників окремим приміщенням (кімнатою) для відпочинку, яке укомплектоване необхідними меблями та засобами для приготування гарячих напоїв, розігріву та збереження їжі в охолодженому стані. Правила користування приміщенням (кімнатою) визначаються педагогічною радою та затверджуються керівником закладу професійної освіти.

3. Для педагогічних працівників встановлюється п'ятиденний робочий тиждень з двома вихідними днями.

Щотижневий безперервний відпочинок не може передбачати меншу тривалість, ніж передбачено законодавством про працю.

4. Педагогічним працівникам надається щорічна основна оплачувана відпустка тривалістю 56 календарних днів, а також інші види відпусток відповідно до законодавства.

Педагогічним працівникам закладів професійної освіти зі специфічними умовами навчання надаються різні види відпусток відповідно до законодавства у відповідній сфері.

Стаття 29. Оплата праці педагогічних працівників

1. Оплата праці педагогічних працівників закладів професійної освіти здійснюється відповідно до законів України «Про освіту», «Про оплату праці», цього Закону та інших актів законодавства.

Оплата праці педагогічних працівників закладів професійної освіти зі специфічними умовами навчання здійснюється відповідно до законодавства у відповідній сфері.

2. Порядок обчислення заробітної плати педагогічних працівників державних, комунальних закладів професійної освіти визначається центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки. Порядок обчислення заробітної плати (грошового забезпечення) педагогічних працівників закладів професійної освіти зі специфічними умовами навчання визначається центральними органами виконавчої влади, до сфери управління яких належать заклади професійної освіти зі специфічними умовами навчання.

Мінімальний посадовий оклад педагогічного працівника закладу професійної освіти встановлюється в розмірі 3 мінімальних заробітних плат.

Мінімальний посадовий оклад керівника закладу професійної освіти встановлюється в розмірі 8 мінімальних заробітних плат.

Для визначення граничних розмірів посадових окладів педагогічних працівників закладів професійної освіти, застосовується додатковий коефіцієнт підвищення посадових окладів 1,5.

Порядок встановлення додаткових коефіцієнтів підвищення посадових окладів для педагогічних працівників закладів професійної освіти встановлюється Кабінетом Міністрів України.

4. Оплата праці педагогічних працівників закладів професійної освіти здійснюється за рахунок коштів державного та/або місцевого бюджетів, коштів засновників, власних надходжень закладів освіти, а також інших джерел, не заборонених законодавством.

5. Засновник закладу професійної освіти, керівник закладу професійної освіти, наглядова рада закладу професійної освіти за рахунок власних надходжень та/або інших джерел, не заборонених законодавством, мають право встановлювати педагогічним працівникам підвищення окладів, доплати, надбавки, премії та інші види заохочень в залежності від ключових показників ефективності педагогічних працівників, затверджених наглядовою радою закладу професійної освіти.

6. Педагогічним працівникам за рахунок власних надходжень закладів освіти може надаватися матеріальна допомога для вирішення соціально-побутових питань. Умови надання такої допомоги визначаються установчими документами закладів професійної освіти або колективним договором.

7. Засновники приватних закладів освіти мають право встановлювати інші, ніж передбачено цим Законом, розмір і умови оплати праці, винагороди та допомоги для педагогічних працівників. Отримані приватним закладом професійної освіти публічні кошти розподіляються у порядку, визначеному законодавством для державних і комунальних

закладів професійної освіти.

Стаття 30. Асистент здобувача професійної освіти

1. Здобувачі професійної освіти з особливими освітніми потребами мають право на допомогу асистента, яка може надаватися у тому числі у формі фізичного супроводу.

2. Функцію асистента здобувача професійної освіти можуть виконувати батьки, інші законні представники здобувача професійної освіти, уповноважена ними особа або соціальний робітник.

3. Асистент здобувача професійної освіти допускається до участі в освітньому процесі для виконання його функцій виключно за умови проходження відповідної підготовки, що підтверджена відповідним документом. Умови допуску асистента здобувача професійної освіти до освітнього процесу для виконання його функцій та вимоги до нього визначаються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

4. Рішення про допуск асистента здобувача професійної освіти до участі в освітньому процесі приймає керівник закладу професійної освіти.

Стаття 31. Громадське самоврядування у закладі професійної освіти

1. Громадське самоврядування у закладі професійної освіти здійснюється відповідно до Закону України «Про освіту», цього Закону, установчих документів закладу професійної освіти.

2. У закладі професійної освіти можуть діяти:

органи самоврядування працівників закладу професійної освіти;

органи самоврядування здобувачів професійної освіти (студентське самоврядування);

У закладі професійної освіти можуть утворюватися і діяти інші органи громадського самоврядування учасників освітнього процесу, якщо це не суперечить законодавству чи установчим документам закладу професійної освіти.

3. Повноваження, відповідальність, засади формування та діяльності органів громадського самоврядування визначаються цим Законом та установчими документами закладу професійної освіти.

4. Вищим колегіальним органом громадського самоврядування закладу професійної освіти є загальні збори (конференція) колективу закладу професійної освіти, які скликаються не менше одного разу на рік та формуються з уповноважених представників усіх учасників освітнього процесу (їх органів самоврядування – за наявності).

5. Загальні збори (конференція) колективу закладу професійної освіти:

розглядають та схвалюють проєкт колективного договору;

затверджують правила внутрішнього трудового розпорядку;

визначають порядок обрання, чисельність, склад і строк повноважень комісії з трудових спорів;

обирають комісію з трудових спорів;

можуть утворювати комісію з питань охорони праці;

розглядають інші питання, що стосуються функціонування закладу професійної освіти, визначені законодавством чи установчими документами закладу професійної освіти.

6. Рішення загальних зборів (конференції) колективу закладу підписуються головуючим на засіданні та секретарем.

Стаття 32. Студентське самоврядування

1. Студентське самоврядування – це право і можливість здобувачів професійної освіти вирішувати питання навчання і побуту, брати участь в управлінні закладом професійної освіти, з метою реалізації та захисту своїх прав і законних інтересів.

Студентське самоврядування об'єднує всіх здобувачів професійної освіти відповідного закладу професійної освіти та здійснюється ними безпосередньо і через органи студентського самоврядування, які обираються шляхом таємного голосування здобувачів професійної освіти.

Усі особи, які навчаються у закладі професійної освіти, мають рівні права та можуть обиратися та бути обраними в робочі, дорадчі, виборні та інші органи студентського самоврядування.

Здобувачі професійної освіти, обрані до складу органів студентського самоврядування, можуть бути усунені із своїх посад за результатами загального таємного голосування. Для ініціювання такого голосування потрібно зібрати підписи не менш як 10 відсотків здобувачів закладу професійної освіти.

2. Органи студентського самоврядування діють на принципах незалежності, добровільності, колегіальності, відкритості, виборності та звітності, рівності прав здобувачів професійної освіти.

Керівник та інші працівники закладу професійної освіти не мають права втручатися в діяльність органів студентського самоврядування.

Рішення органу студентського самоврядування виконується здобувачами професійної освіти на добровільних засадах.

3. Органи студентського самоврядування у порядку визначеному цим Законом, статутом закладу професійної освіти, правилами внутрішнього розпорядку та положенням про студентське самоврядування закладу професійної освіти (за наявності) мають право:

1) брати участь у внесенні пропозиції, обговоренні, вирішенні питань щодо освітнього процесу, умов навчання, проживання, харчування студентів (курсантів), призначення стипендій, управління закладом професійної освіти, розвитку матеріальної бази закладу професійної освіти, здійснення, експериментальної та інноваційної діяльності закладу професійної освіти, науково-дослідної роботи, організації дозвілля, оздоровлення тощо;

2) проводити за узгодженням з керівництвом закладу професійної освіти організаційні, просвітницькі, наукові, спортивні, оздоровчі та інші заходи та/або ініціювати їх проведення перед керівництвом закладу освіти;

3) делегувати представників студентів (курсантів) до педагогічної ради та дорадчо-консультативних органів закладу професійної освіти, органів місцевого самоврядування, органів державної влади;

4) інші права, передбачені законодавством і установчими документами закладу професійної освіти.

4. Вищим органом студентського самоврядування закладу професійної освіти є загальні збори здобувачів професійної освіти або конференція уповноважених представників навчальних груп.

Вищий орган студентського самоврядування:

1) затверджує положення про студентське самоврядування закладу професійної освіти;

2) обирає керівника та членів виконавчого органу студентського самоврядування, дає оцінку їхній діяльності;

3) затверджує процедури підтримки студентських (курсантських) ініціатив на конкурсних засадах;

4) обирає для делегування представників студентів (курсантів) до педагогічної ради, вищого колегіального органу громадського самоврядування та дорадчо-консультативних органів закладу професійної освіти, органів місцевого самоврядування, органів державної влади;

5) здійснює інші повноваження, передбачені цим Законом, статутом закладу професійної освіти та положенням про студентське самоврядування.

5. За погодженням з відповідним органом студентського самоврядування (у разі його наявності) приймаються рішення, визначені цим Законом, у тому числі, які стосуються:

- 1) відрахування студентів (курсантів) (крім випадків, передбачених пунктами 1-3, 8-10 частини третьої статті 12 цього Закону);
- 2) переведення осіб, які навчаються у закладі професійної освіти, з одного джерела фінансування на інше;
- 3) поселення осіб, які навчаються у закладі професійної освіти, до гуртожитку (у разі неможливості поселення усіх здобувачів професійної освіти, які цього потребують) і виселення їх із гуртожитку (крім випадків, виселення у зв'язку з відрахуванням із закладу професійної освіти);
- 4) затвердження правил і умов проживання у гуртожитку.

Якщо протягом 14 днів з дня надходження відповідного подання орган студентського самоврядування не висловив своєї позиції, рішення з питань, передбачених цією частиною, вважається погодженим за замовчуванням.

6. Керівник закладу професійної освіти забезпечує належні умови для діяльності органів студентського самоврядування (надає приміщення, меблі, забезпечує телефонним зв'язком, постійним доступом до мережі Інтернет, відводить місця для встановлення інформаційних стендів тощо); забезпечує невідкладний прийом та розгляд усної чи письмової вимоги керівника студентського самоврядування про усунення порушень щодо честі, гідності чи прав студента закладу професійної освіти та вжиття заходів реагування відповідно до правил внутрішнього розпорядку та законодавства.

Розділ V

ЗАКЛАДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ТА УПРАВЛІННЯ НИМИ

Стаття 33. Організаційно-правовий статус закладу професійної освіти

1. Юридична особа або її структурний підрозділ має статус закладу професійної освіти, якщо основним видом її діяльності є освітня діяльність у сфері професійної освіти.

Заклад професійної освіти має право набувати майнові та немайнові права, нести обов'язки, виступати стороною у судовому процесі, мати у власності кошти та інше майно відповідно до законодавства.

Заклад професійної освіти має самостійний баланс, розрахункові та інші рахунки, у тому числі валютні, у фінансових установах і банках державного сектору та може мати бланки, печатки та штампи зі своїм найменуванням та символікою.

Права та обов'язки, цілі, завдання та принципи діяльності, тип закладу професійної освіти, передбачені цим Законом та іншими законами України, має також структурний підрозділ закладу професійної освіти/іншої юридичної особи, якщо його право на провадження освітньої діяльності у сфері професійної освіти зазначено в ліцензії відповідної юридичної особи та якщо основним видом діяльності такого структурного підрозділу є освітня діяльність у сфері професійної освіти. З метою реалізації цілей та завдань таким структурним підрозділам, у тому числі відокремленим, надаються окремі права фінансово-господарської самостійності.

Структурний підрозділ юридичної особи, який забезпечує здобуття особами професійної освіти, діє відповідно до установчих документів юридичної особи та положення про відповідний структурний підрозділ, що затверджується в порядку, визначеному установчими документами.

Інші суб'єкти господарювання, що здійснюють освітню діяльність та/або надають послуги із здобуття професійної освіти, користуються правами закладів професійної освіти та несуть обов'язки з особливостями, визначеними цим Законом.

Заклад професійної освіти або структурний підрозділ закладу професійної освіти, іншої юридичної особи, освітня діяльність у сфері професійної освіти якого перестає бути основним видом його діяльності, втрачає права і обов'язки, у тому числі права на пільги, передбачені законодавством для закладу професійної освіти.

2. Заклад професійної освіти як суб'єкт господарювання може діяти в одному з таких статусів:

- бюджетна установа;
- неприбутковий заклад освіти;
- прибутковий заклад освіти.

3. Залежно від форми власності заклади професійної освіти утворюються та функціонують як державні, комунальні, приватні.

За організаційно-правовою формою заклади професійної освіти державної власності можуть утворюватися та функціонувати як державні некомерційні підприємства.

За організаційно-правовою формою заклади професійної освіти комунальної власності можуть утворюватися та функціонувати як комунальні некомерційні підприємства.

Порядок функціонування закладів професійної освіти як державних та комунальних некомерційних підприємств визначається Законом.

4. Заклади професійної освіти всіх форм власності мають рівні права і обов'язки у провадженні освітньої діяльності відповідно до законодавства.

5. Заклад професійної освіти може здійснювати освітню діяльність на рівні профільної середньої та фахової передвищої освіти за умови наявності відповідної ліцензії, виданої в установленому законодавством порядку.

6. У системі професійної освіти функціонують такі типи закладів професійної освіти:

професійний коледж;

заклади освіти із специфічними умовами навчання, особливості організації освітнього процесу в яких визначаються положенням про ці заклади, що затверджується центральними органами виконавчої влади, до сфери управління яких належать заклади професійної освіти зі специфічними умовами навчання з урахуванням вимог цього Закону.

навчальні центри при установах виконання покарань, що діють відповідно до положення, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

7. Заклад професійної освіти має власне найменування, яке включає інформацію про його тип, територіальну належність (найменування адміністративно-територіальної одиниці за місцезнаходженням закладу), організаційно-правову форму (для приватних закладів).

Повне найменування закладу професійної освіти може також містити інформацію про власну назву, номер закладу чи найменування засновника (засновників), про професійну або галузеву спрямованість закладу професійної освіти, спрямованість на поглиблене вивчення окремих предметів або здобуття окремих компетентностей, забезпечення посиленої військової та/або фізичної підготовки тощо, а також про присвоєне закладу відповідно до вимог законодавства ім'я (псевдонім) суспільно-політичного і громадського діяча, захисника України, діяча науки, освіти, культури та інших сфер суспільного життя.

8. Заклад професійної освіти може здійснювати навчально-виробничу, виробничу, інноваційну діяльність, укладати з цією метою відповідні договори про співпрацю з закладами освіти (науковими установами), іншими юридичними та фізичними особами, забезпечувати проходження професійного навчання незайнятим населенням, в тому числі безробітними.

Заклади професійної освіти можуть входити до складу освітніх, освітньо-наукових, науково-виробничих та освітньо-науково-виробничих комплексів, кластерів, науково-дослідних, дослідно-конструкторських,

інноваційних центрів, технопарків, технополісів, інноваційних бізнес-інкубаторів, господарських об'єднань (зокрема, асоціацій, корпорацій, консорціумів, концернів), усі учасники яких зберігають статус юридичної особи і фінансово-господарську самостійність.

Заклад професійної освіти для здійснення статутної діяльності може на договірних засадах об'єднуватися з іншими юридичними особами, створюючи освітні, освітньо-наукові, освітньо-виробничі та інші об'єднання, кожен із учасників якого зберігає статус юридичної особи.

9. Заклад професійної освіти може бути засновником (співзасновником) інших юридичних осіб, які провадять свою діяльність відповідно до напрямів освітньої, виробничої, інноваційної діяльності закладу професійної освіти та/або забезпечують виконання його статутних завдань.

10. Заклади професійної освіти можуть провадити освітню діяльність спільно з українськими та іноземними закладами освіти за узгодженими (спільними) освітніми програмами.

11. Заклад професійної освіти в установленому законодавством порядку може набути статус кваліфікаційного центру.

Стаття 34. Центр професійної досконалості

1. Заклад професійної освіти (об'єднання таких закладів) незалежно від форми власності може набути статусу центру професійної досконалості для сприяння розвитку певних галузей економіки за моделлю поєднання освітньої, науково-дослідної та інноваційної діяльності, широкої співпраці та партнерства з роботодавцями, інвесторами та іншими зацікавленими особами, участі у реалізації національних та міжнародних проєктів і програм.

2. Статус центру професійної досконалості може відображатися в найменуванні відповідного закладу професійної освіти.

3. Надання, позбавлення статусу центру професійної досконалості закладу професійної освіти або їх об'єднань здійснюється центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки за поданням засновника.

4. Положення про центр професійної досконалості, а також порядок надання, підтвердження та позбавлення закладу професійної освіти статусу центру професійної досконалості затверджуються Кабінетом Міністрів України.

5. Програми діяльності центру професійної досконалості можуть фінансуватись протягом перших п'яти років його діяльності за рахунок коштів державного бюджету.

6. Заклад професійної освіти зі статусом центру професійної досконалості має право:

1) підвищувати в межах бюджетного фінансування розмір оплати праці педагогічних працівників шляхом встановлення підвищених посадових окладів і ставок заробітної плати, у тому числі погодинної за рахунок освітньої субвенції на надання професійної освіти;

2) зберігати статус неприбутковості;

3) реалізовувати інші права, передбачені законодавством.

Стаття 35. Установчі документи закладу професійної освіти

1. Установчими документами закладу професійної освіти є рішення засновника (засновників) про його утворення та статут.

2. Статут закладу професійної освіти затверджується засновником (засновниками) або уповноваженим ним (ними) органом та має містити інформацію про:

повне та скорочене найменування;

форму власності, організаційно-правову форму та тип закладу;

місцезнаходження;

систему управління закладом професійної освіти, права та обов'язки органів управління, порядок прийняття ними рішень;

мету і завдання;

джерела надходження і порядок використання коштів і майна.

3. Статут може містити інші положення з питань, передбачених цим Законом та/або з питань, що не врегульовані законодавством, у тому числі щодо особливостей утворення і діяльності закладу професійної освіти, або з питань, пов'язаних з діяльністю закладів професійної освіти зі специфічними умовами навчання.

Положення статуту не повинні суперечити законодавству.

Стаття 36. Автономія закладів професійної освіти

1. Заклад професійної освіти має право:

1) розробляти, затверджувати та реалізовувати освітні програми (у тому числі освітні програми неформальної освіти);

2) самостійно визначати зміст і програми освітніх компонентів;

3) організовувати освітній процес;

4) приймати на роботу та звільняти з роботи педагогічних та інших працівників відповідно до законодавства;

5) забезпечувати здобувачам професійної освіти безоплатне гаряче харчування;

6) розробляти та впроваджувати програми професійного навчання (у тому числі короткострокового) впродовж життя, та видавати власні документи (зокрема сертифікати) про здобуті компетентності та/або результати навчання;

7) здійснювати навчання осіб за програмами формальної професійної освіти за професійними кваліфікаціями, визначеними Реєстром кваліфікацій та Національним класифікатором України «Класифікатор професій»;

8) надавати додаткові освітні послуги відповідно до законодавства, в тому числі з навчання осіб за освітніми програмами неформальної освіти;

9) організовувати та здійснювати фінансово-господарську та іншу діяльність відповідно до законодавства та установчих документів закладу професійної освіти;

10) забезпечувати здобувачів професійної освіти медичним обслуговуванням, що здійснюється медичними працівниками, які входять до штату закладів професійної освіти або закладів охорони здоров'я, у порядку, встановленому законодавством;

11) запроваджувати власні системи та/або форми заохочення учасників освітнього процесу за освітні, мистецькі, дослідницькі, інноваційні, спортивні та інші досягнення;

12) проводити профорієнтаційну роботу з учнями для сприяння їхньому професійному самовизначенню, у тому числі у закладах загальної середньої освіти, та з іншими категоріями населення;

13) утворювати, реорганізовувати, перетворювати та ліквідовувати структурні підрозділи відповідно до законодавства;

14) ініціювати утворення та брати участь в об'єднаннях юридичних осіб;

15) провадити на підставі відповідних договорів спільну діяльність із закладами освіти, науковими установами та іншими юридичними особами;

16) брати участь у роботі міжнародних організацій;

17) запроваджувати власну символіку та атрибутику;

18) звертатися з ініціативою до органів, що здійснюють управління у сфері професійної освіти, про внесення змін до чинних або розроблення нових нормативно-правових актів у сфері професійної освіти, а також брати участь у роботі над проєктами відповідних документів;

- 19) вільно розпоряджатися власними надходженнями;
- 20) відкривати поточні та депозитні рахунки в банках, у тому числі валютні, у встановленому законодавством порядку;
- 21) придбавати за рахунок власних надходжень майно (основні засоби) у власність, у тому числі на умовах фінансового лізингу;
- 22) здійснювати іншу діяльність, не заборонену законодавством;
- 23) набувати в установленому законодавством порядку статус кваліфікаційного центру;
- 24) перерозподіляти обсяги державного/регіонального замовлення на підготовку спеціалістів на користь перепідготовки та (або) підвищення кваліфікації за погодженням із замовником та наглядовою радою закладу професійної освіти.

2. Заклади професійної освіти зі специфічними умовами навчання реалізують визначені цим Законом права у порядку та з урахуванням обмежень, визначених їхніми установчими документами та/або спеціальним законодавством.

Стаття 37. Створення, реорганізація, ліквідація закладу професійної освіти

1. Рішення про утворення, реорганізацію, ліквідацію закладу професійної освіти приймає його засновник (засновники) або уповноважений ним (ними) орган.

2. Реорганізація, ліквідація закладу професійної освіти допускається лише після громадського обговорення проєкту відповідного рішення засновника, який оприлюднюється не менше, ніж за 3 місяці до прийняття відповідного рішення та за погодженням з центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

3. У разі реорганізації чи ліквідації закладу професійної освіти засновник зобов'язаний забезпечити здобувачам освіти можливість завершити здобуття професійної освіти за відповідною професійною кваліфікацією (групою професійних кваліфікацій).

4. Рішення про приєднання державного або комунального закладу професійної освіти до іншого закладу освіти такої самої форми власності приймається засновником (засновниками) або/та уповноважений ним (ними) органом за погодженням з центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

5. У разі виділу структурного підрозділу закладу вищої освіти, в тому числі закладу вищої освіти із статусом національного, шляхом створення юридичної особи такої самої форми власності у статусі закладу

професійної освіти, засновник забезпечує збереження та передачу новоутвореному закладу професійної освіти як окремій юридичній особі цілісного майнового комплексу відповідного структурного підрозділу закладу вищої освіти, в тому числі закладу вищої освіти із статусом національного.

Стаття 38. Структура закладу професійної освіти

1. Структурними підрозділами закладу професійної освіти можуть бути:

навчальні, навчально-практичні, навчально-виробничі, навчально-дослідні господарства, центри, комбінати, комплекси, сектори, відділи, відділення, частини тощо, конструкторські, творчі майстерні, цехи, магазини, інтернет-магазини, станції технічного обслуговування транспорту, центри ремонту техніки, центри громадського харчування, дослідні станції, експериментальні підприємства, полігони, інші підрозділи, що забезпечують практичну підготовку здобувачів освіти та проведення власної фінансово-господарської діяльності;

підготовчі відділення (підрозділи), підрозділи перепідготовки та підвищення професійної кваліфікації кадрів, лабораторії, комп'ютерні та інформаційні центри, видавництва, спортивні комплекси, музеї, бібліотеки, їдальні, гуртожитки, підрозділи культурного, культурно-побутового та спортивного призначення, центри студентського спорту тощо;

центр професійної кар'єри, метою функціонування якого є проведення заходів щодо професійної орієнтації та консультування, популяризації професійної освіти, сприяння працевлаштуванню випускників закладу професійної освіти тощо;

спеціальний навчально-реабілітаційний підрозділ, який утворюється з метою організації інклюзивного освітнього процесу та спеціального навчально-реабілітаційного супроводу здобувачів професійної освіти з особливими освітніми потребами, забезпечення їм доступу до якісної професійної освіти з урахуванням обмежень життєдіяльності;

інші підрозділи.

2. Рішення про створення структурного підрозділу затверджує керівник закладу професійної освіти за погодженням з наглядовою радою.

Рішення про створення структурного підрозділу закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання затверджується керівником закладу професійної освіти зі специфічними умовами

навчання за погодження з центральними органами виконавчої влади, яким належить заклад професійної освіти зі специфічними умовами навчання.

3. Структурні підрозділи діють на підставі положень, що затверджуються керівником закладу професійної освіти у порядку, визначеному установчими документами закладу професійної освіти.

4. Заклад професійної освіти може мати у своєму складі філію (філії).

Філія – це територіально відокремлений структурний підрозділ закладу професійної освіти, розташований в іншому населеному пункті, аніж місцезнаходження закладу професійної освіти, що утворюється рішенням засновника закладу професійної освіти. Філія не є юридичною особою і діє на підставі затвердженого керівником закладу професійної освіти положення.

Філію очолює завідувач філії, який підпорядковується керівнику закладу професійної освіти.

Відомості про філію закладу професійної освіти вносяться до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

5. Заклади професійної освіти та інші суб'єкти освітньої діяльності відповідно до установчих документів можуть мати інші структурні підрозділи.

Стаття 39. Управління закладом професійної освіти

1. Управління закладом професійної освіти в межах повноважень, визначених законодавством та установчими документами цього закладу, здійснюють:

засновник (засновники) закладу професійної освіти або уповноважений ним орган (посадова особа);

керівник закладу професійної освіти;

наглядова рада;

педагогічна рада;

інші органи, визначені установчими документами закладу освіти.

2. У закладах професійної освіти приватної форми власності та у суб'єктах господарювання, що забезпечують відповідно до ліцензії здобуття особами професійної освіти, структура, склад, порядок роботи і повноваження органів управління, робочих і дорадчих органів, органів самоврядування учасників освітнього процесу, процедури обрання чи призначення керівників закладів та його підрозділів можуть визначатися установчими документами.

У закладах професійної освіти зі специфічними умовами навчання, структура, склад, порядок роботи і повноваження органів управління, робочих і дорадчих органів, органів самоврядування учасників освітнього процесу, процедури обрання чи призначення керівників закладів та його підрозділів можуть визначатися установчими документами з дотриманням вимог цього Закону.

3. Засновник може передати в управління юридичній особі заклад професійної освіти на умовах, встановлених цим Законом, та у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Стаття 40. Засновник (засновники) закладу професійної освіти

1. Права та обов'язки засновника (засновників) закладу професійної освіти визначаються Законом України «Про освіту», цим Законом, іншими актами законодавства та установчими документами закладу професійної освіти.

Права та обов'язки засновника (засновників) приватного закладу професійної освіти, іншого суб'єкта освітньої діяльності можуть визначатися їхніми установчими документами.

2. Засновник (засновники) закладу професійної освіти або уповноважений ним (ними) орган (посадова особа):

приймає рішення про створення, реорганізацію, ліквідацію закладу професійної освіти, затверджує статут (його нову редакцію);

затверджує положення про конкурс на посаду керівника закладу професійної освіти на основі типового положення, затвердженого центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки;

приймає рішення про проведення конкурсу на посаду керівника закладу професійної освіти у випадку створення закладу професійної освіти;

укладає контракт з керівником закладу професійної освіти, обраним (призначеним) у порядку, встановленому цим Законом, положенням про конкурс та установчими документами закладу професійної освіти;

застосовує до керівника закладу професійної освіти заохочення та дисциплінарні стягнення відповідно до законодавства про працю та умов контракту;

розриває контракт із керівником закладу професійної освіти з підстав, визначених законодавством про працю, установчими документами закладу професійної освіти та/або цим контрактом;

забезпечує фінансування та виконання стратегії і перспективного плану розвитку закладу освіти;

доводить до відома закладу професійної освіти граничні обсяги видатків на плановий бюджетний період та приймає фінансовий звіт закладу професійної освіти у випадках та порядку, визначених законодавством;

здійснює контроль за використанням закладом освіти публічних коштів;

здійснює контроль за дотриманням установчих документів закладу освіти;

забезпечує створення у закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;

здійснює контроль за недопущенням привілеїв чи обмежень (дискримінації) за ознаками віку, статі, раси, кольору шкіри, стану здоров'я, інвалідності, особливих освітніх потреб, громадянства, національності, політичних, релігійних чи інших переконань, місця проживання, мови спілкування, походження, сімейного, соціального та майнового стану, складних життєвих обставин, наявності судимості та іншими ознаками;

здійснює контроль за виконанням плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти; розглядає скарги про відмову у реагуванні на випадки булінгу (цькування) за заявами здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, інших осіб та приймає рішення за результатами розгляду таких скарг; сприяє створенню безпечного освітнього середовища в закладі освіти та вживає заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг (цькування), стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування);

ініціює за потребою проведення інституційного аудиту в позаплановому порядку відповідно до законодавства;

реалізує інші права та обов'язки засновника закладу професійної освіти, передбачені законодавством та установчими документами закладу професійної освіти.

3. Засновник або уповноважений ним орган (особа) не має права втручатися в діяльність закладу професійної освіти, що здійснюється ним у межах його автономних прав, визначених законом та установчими документами.

4. Засновник (засновники) закладу професійної освіти забезпечує (забезпечують):

утримання та розвиток матеріально-технічної бази заснованого ним закладу професійної освіти на рівні, достатньому для виконання вимог

державного стандарту та професійних стандартів, ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері професійної освіти, вимог охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки та інших вимог законодавства;

дотримання принципів універсального дизайну та/або розумного пристосування під час проектування, будівництва та реконструкції будівель, споруд, приміщень закладів професійної освіти;

створення освітнього середовища, що забезпечує безперешкодний доступ до освітнього процесу, зокрема для осіб з особливими освітніми потребами, у тому числі шляхом використання універсального дизайну та розумного пристосування;

можливість здобувачам освіти завершити навчання у разі реорганізації чи ліквідації закладу професійної освіти;

оприлюднення публічної інформації відповідно до вимог законів України «Про освіту», «Про доступ до публічної інформації» та «Про відкритість використання публічних коштів», цього Закону крім відомостей, що становлять комерційну таємницю чи містять конфіденційну інформацію відповідно до вимог законодавства.

Стаття 41. Керівник закладу професійної освіти

1. Керівник закладу професійної освіти здійснює безпосереднє управління закладом і несе відповідальність за освітню, фінансово-господарську та іншу діяльність закладу професійної освіти.

2. Керівником закладу професійної освіти може бути особа, яка вільно володіє державною мовою, має вищу освіту та не менше трьох років стажу педагогічної та/або науково-педагогічної роботи або роботи на керівних посадах на підприємствах, в установах, організаціях.

Керівником державного і комунального закладу професійної освіти має бути громадянин України.

3. Повноваження (права і обов'язки) та відповідальність керівника закладу професійної освіти визначаються цим Законом, Законом України «Про освіту», іншими законодавчими актами та установчими документами закладу професійної освіти.

4. Не може обіймати посаду керівника закладу професійної освіти особа, яка:

- 1) є недієздатною або цивільна дієздатність якої обмежена;
- 2) має судимість за вчинення злочину;

3) позбавлена права обіймати відповідну посаду або займатися відповідною діяльністю;

4) за рішенням суду визнана винною у вчиненні корупційного правопорушення;

5) за рішенням суду визнана винною у вчиненні правопорушення, пов'язаного з корупцією;

6) підпадає під дію частини третьої або четвертої статті 1 Закону України «Про очищення влади»;

7) відомості про яку внесені до Єдиного державного реєстру осіб, щодо яких застосовано положення Закону України «Про очищення влади».

5. Керівник закладу професійної освіти:

діє від імені закладу професійної освіти без довіреності в межах повноважень, передбачених законом та установчими документами закладу професійної освіти та представляє заклад у відносинах з іншими особами;

підписує документи з питань освітньої, фінансово-господарської та іншої діяльності закладу;

приймає рішення щодо діяльності закладу професійної освіти в межах своїх повноважень, у тому числі розпоряджається в установлених межах і порядку майном закладу та його коштами;

призначає на посаду, переводить на іншу посаду та звільняє з посади працівників закладу професійної освіти, визначає їхні посадові обов'язки, заохочує та притягує до дисциплінарної відповідальності, а також вирішує інші питання, пов'язані з трудовими відносинами, відповідно до вимог законодавства;

визначає режим роботи закладу професійної освіти;

утворює, реорганізовує та ліквідовує структурні підрозділи у порядку, визначеному законодавством та установчими документами закладу;

видає відповідно до своєї компетенції накази, доручення і контролює їх виконання;

укладає угоди (договори, контракти) з фізичними та/або юридичними особами відповідно до своєї компетенції;

має право звертатися до центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти із заявою щодо проведення позапланового інституційного аудиту закладу професійної освіти;

зараховує, переводить, відраховує, поновлює здобувачів освіти відповідно до вимог законодавства, а також заохочує та притягує до відповідальності здобувачів освіти;

забезпечує дотримання законодавства, установчих документів закладу професійної освіти, виконання рішень педагогічної ради та вищого органу громадського самоврядування;

сприяє та створює умови для діяльності органів самоврядування закладу освіти;

організовує та здійснює фінансово-господарську діяльність закладу професійної освіти в межах затвердженого кошторису;

затверджує штатний розпис відповідно до законодавства;

затверджує кошторис (фінансовий план) за погодженням наглядової ради;

забезпечує розроблення та виконання стратегії розвитку закладу професійної освіти;

затверджує правила внутрішнього розпорядку закладу;

організовує освітній процес та видачу документів про освіту;

за погодженням з наглядовою та педагогічною радами затверджує освітні програми закладу професійної освіти та організовує контроль за їх виконанням;

створює умови для реалізації прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу, у тому числі реалізації академічних свобод педагогічних працівників;

створює умови для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів професійної освіти, формування у разі потреби індивідуального навчального плану здобувача професійної освіти;

забезпечує створення та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі професійної освіти;

створює умови для підвищення професійної кваліфікації та атестації педагогічних працівників;

сприяє проходженню сертифікації педагогічними працівниками закладу професійної освіти;

сприяє захисту здобувачів освіти та працівників від будь-яких форм фізичного або психологічного насильства у закладі, в тому числі запобіганню та протидії булінгу (цькуванню);

сприяє організації харчування та медичному обслуговуванню здобувачів освіти та працівників закладу професійної освіти;

сприяє створенню необхідних умов для здобуття освіти особами з особливими освітніми потребами;

формує засади, створює умови, сприяє формуванню культури здорового способу життя здобувачів професійної освіти та працівників закладу професійної освіти;

організовує створення у закладі професійної освіти безпечного освітнього середовища;

забезпечує відкритість і прозорість діяльності закладу, зокрема шляхом оприлюднення публічної інформації відповідно до вимог законів України «Про освіту», «Про доступ до публічної інформації» та «Про відкритість використання публічних коштів» та інших законів України;

забезпечує дотримання вимог щодо охорони дитинства, охорони праці та безпеки життєдіяльності, санітарно-протиепідемічних, санітарно-гігієнічних та протипожежних норм і правил;

сприяє працевлаштуванню випускників закладів професійної освіти;

проводить з моніторинг працевлаштування, визначення основних тенденцій розвитку ринку праці, вивчення якості наданої освіти та прогнозування потреби у фахівцях;

щороку звітує на загальних зборах (конференції) колективу та наглядовій раді про свою роботу та виконання стратегії розвитку закладу професійної освіти;

створює необхідні умови для творчості педагогічних працівників, здобувачів освіти, для використання і впровадження ними прогресивних форм і методів навчання, розвитку інноваційної діяльності, проведення педагогічних експериментів;

виконує інші обов'язки, покладені на нього законодавством, засновником, установчими документами закладу професійної освіти, колективним договором, контрактом.

6. Керівник закладу професійної освіти (крім приватного закладу) зобов'язаний протягом першого року після призначення на посаду пройти курс підвищення професійної кваліфікації з управлінської діяльності обсягом не менше 2 кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи.

Кваліфікаційні вимоги до керівника приватного закладу професійної освіти, іншого суб'єкта освітньої діяльності, його права та обов'язки визначаються їхніми установчими документами.

7. У разі, якщо освітню діяльність у сфері професійної освіти здійснює структурний підрозділ закладу фахової передвищої або вищої освіти, то визначені цим Законом та іншими актами законодавства права та обов'язки керівника закладу професійної освіти виконує керівник

закладу фахової передвищої, або вищої освіти, або уповноважена ним особа.

8. Керівництво діяльністю закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання здійснює керівник. Порядок обрання, призначення, вимоги до нього, його права і обов'язки встановлюються центральним органом виконавчої влади, до сфери управління якого належить заклад професійної освіти зі специфічними умовами навчання з урахуванням вимог цього Закону.

Стаття 42. Обрання, призначення на посаду та звільнення з посади керівника закладу професійної освіти

1. Керівник державного, комунального закладу професійної освіти обирається на посаду за результатами конкурсу.

Керівник приватного закладу професійної освіти (або відповідного структурного підрозділу) призначається на посаду засновником (засновниками) або уповноваженою на це особою відповідно до їх установчих документів.

2. Конкурс з обрання керівника державного, комунального закладу професійної освіти проводиться відповідно до вимог цього Закону та положення про конкурс, затвердженого засновником або уповноваженим ним органом (посадовою особою).

Загальна тривалість конкурсу не може перевищувати двох місяців з дня його оголошення.

Рішення про проведення конкурсу державного чи комунального закладу професійної освіти приймає:

засновник одночасно з прийняттям рішення про утворення нового закладу професійної освіти;

наглядова рада не менше ніж за два місяці до завершення строку дії контракту, укладеного з керівником закладу професійної освіти;

наглядова рада не пізніше трьох робочих днів з дня дострокового припинення договору, укладеного з керівником відповідного закладу професійної освіти, чи визнання попереднього конкурсу таким, що не відбувся.

3. Протягом 10 робочих днів з дня завершення строку подання документів для участі в конкурсі наглядова рада закладу професійної освіти здійснює відбір кандидатів, яких буде рекомендовано засновнику для призначення керівником закладу освіти.

Наглядова рада зобов'язана організувати та забезпечити за запитом кандидатів ознайомлення із закладом професійної освіти, його трудовим

колективом та представниками органів громадського самоврядування такого закладу не пізніше п'яти робочих днів до початку проведення відбору кандидатів, яких буде рекомендовано засновнику для обрання керівником закладу освіти.

4. Під час конкурсного відбору кандидатів, яких буде рекомендовано засновнику для призначення керівником закладу освіти, наглядова рада закладу освіти має право:

- проводити співбесіду з кандидатами, які претендують на посаду керівником закладу професійної освіти;

- вимагати у кандидата проведення публічної та відкритої презентації державною мовою перспективного плану розвитку закладу професійної освіти, а також надання відповідей на запитання членів наглядової ради в межах змісту конкурсного відбору.

5. Наглядова рада протягом двох робочих днів з дня завершення конкурсного відбору повідомляє засновника про кандидатів, яких рекомендовано для призначення керівником закладу професійної освіти.

6. Засновник протягом 5 робочих днів після отримання від наглядової ради переліку кандидатів, яких рекомендовано для призначення керівником закладу професійної освіти перевіряє подані документи кандидатів щодо відповідності установленим вимогам, та має право проводити співбесіду з кандидатами.

Засновник визначає переможця конкурсу або визнає конкурс таким, що не відбувся, не пізніше сьомого робочого дня з моменту отримання від наглядової ради переліку кандидатів, яких рекомендовано засновнику для призначення керівником закладу професійної освіти.

Не може бути визначено переможцем конкурсу особу, яка не може обіймати посаду керівника закладу професійної освіти відповідно до цього Закону.

7. Конкурс визнається таким, що не відбувся, якщо:

- відсутні заяви про участь у конкурсі;

- до участі в конкурсі не допущено жодного кандидата;

- жоден з кандидатів не обраний засновником для призначення на посаду керівника закладу професійної освіти, відповідно до вимог цього Закону та положення про конкурс на посаду керівника закладу професійної освіти.

У разі визнання конкурсу таким, що не відбувся, наглядова рада протягом трьох робочих днів оголошує повторний конкурс.

8. Протягом двох робочих днів з дня оприлюднення рішення про переможця конкурсу посадова особа засновника (голова відповідної ради чи керівник державного органу) або керівник уповноваженого засновником органу (структурного підрозділу з питань освіти) призначає переможця конкурсу на посаду та укладає з ним контракт.

9. Контракт укладається на шість років. Після закінчення строку, на який укладено контракт, особа має право брати участь у конкурсі на посаду керівника того самого закладу професійної освіти.

З особою, яка призначається на посаду керівника закладу професійної освіти вперше, укладається контракт строком на два роки. Після закінчення строку дії такого контракту та за умов належного його виконання сторони мають право продовжити строк дії відповідного контракту ще на чотири роки без проведення конкурсу.

10. Контракт з керівником закладу професійної освіти має містити такі істотні умови:

строк його дії;

права, обов'язки і відповідальність сторін (у тому числі матеріальна);

ключові показники ефективності керівника закладу професійної освіти;

умови матеріального забезпечення, зокрема, розмір основної винагороди та розмір і порядок виплати премії за результатами виконання ключових показників ефективності;

умови організації праці керівника закладу професійної освіти;

умови та порядок внесення змін до контракту;

умови розірвання договору, в тому числі дострокового.

11. Керівник закладу професійної освіти звільняється з посади у зв'язку із закінченням строку дії контракту або достроково відповідно до вимог законодавства та умов укладеного контракту.

Припинення контракту з керівником державного чи комунального закладу професійної освіти у зв'язку із закінченням строку його дії або його дострокове розірвання здійснюється відповідною посадовою особою засновника (головою відповідної ради чи керівником державного органу) або керівником уповноваженого ним органу (структурного підрозділу з питань освіти) з підстав та у порядку, визначених законодавством про працю.

Керівник приватного закладу освіти звільняється з посади засновником (засновниками) відповідно до положень законодавства про працю, установчих документів закладу та укладеного контракту.

12. У разі припинення контракту, укладеного з керівником державного (комунального) закладу професійної освіти, та / або відмови особи, обраної на відповідну посаду, у порядку, встановленому цим Законом, від укладання контракту, виконання його обов'язків покладається відповідно до установчих документів або за рішенням наглядової ради на іншу особу з числа педагогічних працівників цього закладу професійної освіти не більше ніж на 6 місяців.

Стаття 43. Педагогічна рада

1. Педагогічна рада є основним постійно діючим колегіальним органом управління закладу професійної освіти.

Повноваження педагогічної ради визначаються цим Законом, іншими актами законодавства і установчими документами закладу професійної освіти.

2. Усі педагогічні працівники зобов'язані брати участь у засіданнях педагогічної ради. Головою педагогічної ради є керівник закладу професійної освіти.

3. До складу педагогічної ради можуть входити представники органу самоврядування здобувачів професійної освіти відповідно до квот, визначених установчими документами закладу професійної освіти.

Виборні представники з числа здобувачів професійної освіти закладу професійної освіти беруть участь у роботі педагогічної ради закладу професійної освіти під час розгляду питань, що стосуються організації освітнього процесу, навчання, побуту та відпочинку здобувачів професійної освіти.

4. Педагогічна рада:

погоджує освітні програми, зміни до них та оцінює результати їх виконання;

погоджує положення про організацію освітнього процесу в закладі професійної освіти;

затверджує положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти, що повинна включати систему та механізми забезпечення академічної доброчесності, порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності, види академічної відповідальності педагогічних працівників та здобувачів освіти за конкретні порушення академічної доброчесності;

схвалює зразки документів власного зразка, що видаються закладами професійної освіти відповідно до цього Закону;

приймає рішення щодо вдосконалення методичного забезпечення освітнього процесу;

приймає рішення щодо переведення здобувачів професійної освіти, їх відрахування, притягнення до дисциплінарної відповідальності;

приймає рішення про відзначення, заохочення учасників освітнього процесу;

розглядає питання підвищення професійної кваліфікації педагогічних працівників, розвитку їх творчої ініціативи, професійної майстерності, визначає заходи щодо підвищення професійної кваліфікації педагогічних працівників, формує та затверджує річний план підвищення професійної кваліфікації педагогічних працівників;

приймає рішення щодо визнання результатів підвищення професійної кваліфікації педагогічних працівників, отриманих ними поза закладами освіти, що мають ліцензію на підвищення професійної кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою;

приймає рішення щодо впровадження в освітній процес педагогічного досвіду та інновацій, участі в дослідницькій, експериментальній, інноваційній діяльності, співпраці з іншими закладами освіти, науковими установами, фізичними та юридичними особами, які сприяють розвитку освіти;

може ініціювати проведення позапланового інституційного аудиту, моніторингу якості освіти та/або освітньої діяльності закладу професійної освіти;

розглядає інші питання, віднесені законодавством та/або установчими документами закладу професійної освіти до її повноважень.

5. Засідання педагогічної ради є правомочним, якщо на ньому присутні не менше двох третин її складу. Рішення з усіх питань приймаються більшістю голосів від її складу. Рішення педагогічної ради оформлюються протоколом її засідання, підписуються головою та секретарем педагогічної ради.

6. Рішення педагогічної ради, прийняті в межах її повноважень, вводяться в дію наказами керівника закладу освіти та є обов'язковими до виконання всіма учасниками освітнього процесу у закладі професійної освіти.

7. Приватний заклад професійної освіти та інші суб'єкти господарювання, що здійснюють освітню діяльність та (або) надають

послуги із здобуття професійної освіти наділяють повноваженнями, зазначеними у четвертій частині цієї статті, посадову особу чи орган (органи), визначені установчими документами.

Стаття 44. Наглядова рада закладу професійної освіти

1. Наглядова рада закладу професійної освіти утворюється за рішенням засновника або уповноваженого ним органу на визначений засновником строк, але не менше ніж на 3 роки.

2. Порядок формування та діяльності наглядової ради визначається цим Законом, установчими документами закладу професійної освіти та типовим порядком, затвердженим центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Кількість членів наглядової ради має відповідати непарному числу та не перевищувати п'ятнадцять осіб.

До складу наглядової ради входять представники засновника закладу професійної освіти та представники роботодавців, їх об'єднання (не менше двох третин від складу наглядової ради), які надають матеріальну допомогу закладу професійної освіти, інвестують у його діяльність та співпрацюють з ним, у тому числі в рамках дуальної форми здобуття освіти, надають місця для проходження практичної підготовки здобувачів освіти тощо.

До складу наглядової ради закладу професійної освіти не можуть входити здобувачі освіти та працівники цього закладу професійної освіти.

3. Члени наглядової ради закладу професійної освіти мають право брати участь у роботі колегіальних органів закладу професійної освіти з правом дорадчого голосу.

4. Повноваження наглядової ради закладу професійної освіти:

у разі дострокового припинення повноважень керівника закладу професійної освіти протягом трьох днів подає засновнику кандидата на призначення тимчасово виконуючого обов'язки керівника закладу професійної освіти;

оголошує проведення конкурсного відбору на зайняття посади керівника закладу професійної освіти;

подає засновнику кандидатів для призначення на посаду керівника закладу професійної освіти;

розглядає та затверджує звіт керівника закладу професійної освіти;

повідомляє засновника про результати розгляду та затвердження звіту керівника закладу професійної освіти;

має право вносити засновнику закладу освіти подання про заохочення керівника закладу професійної освіти або притягнення його до дисциплінарної відповідальності, або ініціювати його звільнення з підстав, визначених законом та / або контрактом;

затверджує стратегію та перспективний плану розвитку закладу професійної освіти, аналізує стан їх виконання;

може надавати рекомендації керівнику закладу професійної освіти за результатами аналізу стану виконання стратегії та перспективного плану розвитку закладу професійної освіти;

затверджує ключові показники ефективності керівника закладу професійної освіти та педагогічних працівників;

затверджує рішення про преміювання керівника закладу професійної освіти та педагогічних працівників за результатами виконання ключових показників ефективності;

погоджує кошторис закладу професійної освіти, має право проводити моніторинг його виконання і вносити відповідні рекомендації та пропозиції, що є обов'язковими для розгляду керівником закладу професійної освіти;

розробляє та надає засновнику на затвердження перелік платних освітніх та інших послуг, які може надавати заклад професійної освіти;

затверджує умови конкурсного відбору приватного партнера у разі укладення договору про державно-приватне партнерство;

ухвалює відповідно до законодавства рішення про розміщення власних надходжень закладу професійної освіти у територіальних органах центрального органу виконавчої влади у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, або в банківських установах;

сприяє залученню коштів із додаткових джерел фінансування;

надає згоду керівнику закладу професійної освіти на укладення договорів за рахунок власних надходжень закладу професійної освіти на суму, що перевищує 5 відсотки від кошторису закладу професійної освіти;

затверджує перелік професійних кваліфікацій, за якими заклад професійної освіти надає освітні послуги;

погоджує освітні програми закладу професійної освіти;

має право вносити пропозиції про започаткування, провадження та розширення освітньої діяльності закладу професійної освіти;

має право вносити пропозиції щодо організації освітнього процесу, зокрема запровадження додаткових форм здобуття професійної освіти у закладі професійної освіти;

схвалює правила прийому до закладу професійної освіти;

погоджує положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти у закладі професійної освіти;

має право ініціювати проведення позапланового інституційного аудиту діяльності закладу професійної освіти;

має право звернутися до контролюючих органів у разі виявлення порушень законодавства;

має право вносити пропозиції відповідним органам державної влади чи органам місцевого самоврядування щодо розвитку мережі закладів професійної освіти, а також щодо ліквідації, реорганізації закладу професійної освіти;

надає згоду керівнику закладу професійної освіти на укладання договорів щодо управління майном закладу професійної освіти;

надає згоду засновнику на укладення договору передачі в управління закладу професійної освіти;

здійснює інші повноваження, визначені цим Законом, установчими документами закладу професійної освіти.

5. Рішення наглядової ради закладу професійної освіти є обов'язковими до розгляду засновником (засновниками), керівником закладу професійної освіти та іншими органами управління закладу професійної освіти.

Стаття 45. Особливості освітньої діяльності суб'єктів, що здійснюють навчання на робочому місці (на виробництві)

1. Освітня діяльність стосовно організації та забезпечення професійного навчання на робочому місці (на виробництві) не підлягає ліцензуванню.

2. Особам, які успішно пройшли навчання на робочому місці (на виробництві), може видаватись документ власного зразка.

Такий документ дає право цим особам виконувати трудові функції, що передбачають володіння відповідними результатами навчання (компетентностями) лише у того суб'єкта господарювання (роботодавця), який його видав.

Інформація про видані документи власного зразка не підлягає внесенню суб'єктом господарювання, що здійснює навчання на робочому місці (на виробництві), до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

3. Особи, які пройшли навчання у суб'єкта господарювання, можуть у порядку, визначеному законодавством, підтвердити здобуті повну або часткову професійну кваліфікацію у кваліфікаційному центрі.

Розділ VI

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Стаття 46. Система забезпечення якості професійної освіти

1. Система забезпечення якості у сфері професійної освіти формується відповідно до Закону України «Про освіту» з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, та включає:

1) систему забезпечення якості у закладах професійної освіти (внутрішня система забезпечення якості освіти);

2) систему зовнішнього забезпечення якості професійної освіти;

3) систему забезпечення якості у діяльності органів управління, установ і органів, що здійснюють зовнішнє забезпечення якості професійної освіти.

2. Внутрішня система забезпечення якості професійної освіти формується закладом професійної освіти незалежно від типу та форми власності та має, зокрема, включати: механізми забезпечення академічної доброчесності, види відповідальності педагогічних працівників і здобувачів професійної освіти за конкретні порушення академічної доброчесності, систему оцінювання результатів навчання здобувачів професійної освіти за відповідною освітньою програмою, систему оцінювання результатів діяльності педагогічних працівників, інші процедури, інструменти та заходи забезпечення якості освіти, що визначаються закладом професійної освіти.

Методичні рекомендації з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості професійної освіти розробляються центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти, затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки та оприлюднюються на їхніх офіційних вебсайтах.

3. Система зовнішнього забезпечення якості професійної освіти включає:

1) інструменти, процедури та заходи забезпечення і підвищення якості професійної освіти:

стандартизацію;

ліцензування освітньої діяльності;

інституційний аудит;

моніторинг якості освіти;

атестацію педагогічних працівників;

сертифікацію педагогічних працівників;

2) органи і установи, що здійснюють зовнішнє забезпечення якості професійної освіти:

центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки;

центральний орган виконавчої влади із забезпечення якості освіти;

4. Система забезпечення якості діяльності органів управління та установ, що відповідають за забезпечення якості професійної освіти, визначаються цим Законом та Законом України «Про освіту».

Стаття 47. Забезпечення академічної доброчесності у сфері професійної освіти

1. Кожен учасник освітнього процесу у закладі професійної освіти зобов'язаний дотримуватися академічної доброчесності.

2. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності у закладах професійної освіти формуються відповідно до Закону України «Про освіту» з урахуванням вимог, визначених цим Законом та внутрішніми положеннями закладу професійної освіти.

3. Керівник, педагогічні працівники закладу професійної освіти забезпечують дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до своєї компетенції.

4. Порушеннями академічної доброчесності у системі професійної освіти є академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання, що визначені Законом України «Про освіту», а також такі форми обману, як:

надання педагогічними працівниками та іншими особами допомоги здобувачам професійної освіти під час проходження ними поточного, підсумкового та вихідного оцінювання, зовнішнього незалежного оцінювання, не передбаченої умовами та/або процедурами їх проходження;

використання здобувачем професійної освіти під час проходження оцінювання результатів навчання, не передбачених допоміжних матеріалів та/або технічних засобів;

проходження процедури оцінювання результатів навчання замість інших осіб.

5. Педагогічні працівники, стосовно яких встановлено факт порушення академічної доброчесності:

1) не можуть бути залучені до проведення процедур та заходів зовнішнього забезпечення і підвищення якості освіти, олімпіад, конкурсів професійної майстерності та інших змагань;

2) не можуть бути допущені до позачергової атестації, що має на меті підвищення кваліфікаційної категорії або присвоєння педагогічного звання;

3) не можуть отримувати будь-які види заохочення (премії, інші заохочувальні виплати, нагороди тощо) протягом одного року;

4) можуть бути позбавлені педагогічного звання, кваліфікаційної категорії.

6. За порушення академічної доброчесності до здобувача професійної освіти може бути застосовано такі види академічної відповідальності:

1) зауваження;

2) повторне проходження поточного, підсумкового та вихідного оцінювання;

3) повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми, в тому числі практичної підготовки;

4) позбавлення отриманих із порушеннями академічної доброчесності академічної стипендії, призових місць на змаганнях, турнірах, олімпіадах, конкурсах тощо;

5) відрахування із закладу професійної освіти.

7. Рішення про академічну відповідальність здобувачів професійної освіти приймає педагогічний працівник, який виявив порушення академічної доброчесності, або педагогічна рада закладу професійної освіти відповідно до положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти.

Рішення про позбавлення здобувача професійної освіти академічної стипендії, призових місць на змаганнях, турнірах, олімпіадах, конкурсах тощо, отриманих із порушеннями академічної доброчесності, приймає орган (посадова особа), який їх надав (присвоїв) у порядку, визначеному законодавством.

8. Види академічної відповідальності, що можуть бути застосовані до здобувачів професійної освіти та педагогічних працівників, повинні бути співмірними із вчиненими порушеннями. За одне порушення може бути застосовано лише один із видів академічної відповідальності.

Рішення про притягнення до академічної відповідальності може бути оскаржене у порядку, визначеному положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти закладу професійної освіти.

Стаття 48. Ліцензування освітньої діяльності

1. Освітня діяльність у сфері професійної освіти провадиться за наявності ліцензії. Отримання ліцензії на освітню діяльність відбувається на підставі заяви (декларації) кандидата, в якій він зобов'язується дотримуватись встановлених вимог і стандартів, а також надає перелік документів, визначений ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності у сфері професійної освіти.

2. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності повинні містити вичерпний перелік документів, що додаються до заяви (декларації), у який визначено вичерпні критерії до кадрового, навчально-методичного та матеріально-технічного забезпечення, необхідні для започаткування та здійснення освітньої діяльності у сфері професійної освіти.

Ліцензійні умови повинні допускати набуття права на здійснення освітньої діяльності у сфері професійної освіти за декларативним принципом без прийняття відповідного рішення органом ліцензування.

Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності у сфері професійної освіти розробляються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки та затверджуються Кабінетом Міністрів України.

3. Органом ліцензування у сфері професійної освіти є центральний орган виконавчої влади із забезпечення якості освіти.

4. Ліцензії на провадження освітньої діяльності у сфері професійної освіти можуть бути анульовані у порядку та з підстав, передбачених цим Законом, законами України «Про освіту» та «Про ліцензування видів господарської діяльності».

6. Освітня діяльність з надання освітніх послуг у сфері неформальної освіти (у тому числі розроблення, затвердження та реалізація освітніх програм неформальної освіти) не потребує ліцензування.

Стаття 49. Інституційний аудит

1. Інституційний аудит проводиться у закладах професійної освіти виключно у позаплановому порядку відповідно до Закону України «Про освіту», цього Закону та у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

2. Інституційний аудит проводиться працівниками центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти та його

територіальних органів із залученням на підставі цивільно-правових договорів інших фахівців (експертів) у сфері професійної освіти.

3. За результатами проведення інституційного аудиту засновнику та закладу професійної освіти надаються:

висновок про якість освітньої та управлінської діяльності закладу професійної освіти та внутрішню систему забезпечення якості професійної освіти;

рекомендації керівникові та/або засновнику закладу професійної освіти щодо вдосконалення діяльності закладу професійної освіти, а також приведення освітнього та управлінського процесів у відповідність із вимогами законодавства, зокрема ліцензійних умов.

4. Керівник закладу професійної освіти має право подати до центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти обґрунтовані заперечення щодо висновку та рекомендацій протягом п'яти робочих днів з дня їх отримання. Заперечення повинні бути розглянуті протягом 20 робочих днів із дня їх надходження.

5. Висновок про якість освітньої та управлінської діяльності закладу професійної освіти та рекомендації щодо вдосконалення його діяльності, уточнені за результатами розгляду заперечень, оприлюднюються на вебсайтах закладу професійної освіти, засновника (крім засновника приватного закладу професійної освіти) та органу, що проводив інституційний аудит, протягом трьох робочих днів з дня завершення розгляду заперечень.

6. У разі виявлення невідповідності освітньої діяльності закладу професійної освіти вимогам законодавства, зокрема ліцензійних умов, орган, який провів інституційний аудит, визначає строк (строки) усунення порушень у роботі закладу професійної освіти, який (які) не може (можуть) перевищувати одного року. До усунення порушень у роботі закладу професійної освіти, допущених з вини керівника закладу професійної освіти, до нього не застосовуються заохочення (премії, інші заохочувальні виплати, нагороди тощо).

Після закінчення визначеного строку проводиться перевірка результатів усунення відповідних порушень. У разі негативних результатів такої перевірки засновнику закладу професійної освіти можуть бути надані рекомендації щодо зміни керівника закладу професійної освіти, реорганізації (злиття, приєднання, поділу, перетворення) або ліквідації закладу професійної освіти. У разі неусунення протягом визначеного строку порушень ліцензійних умов центральний орган виконавчої влади із забезпечення якості освіти може в установленому порядку зупинити дію

ліцензії на провадження освітньої діяльності за відповідною професійною кваліфікацією або анулювати її.

7. У порядку, визначеному цим Законом, інституційний аудит проводиться також у суб'єктів освітньої діяльності, що мають ліцензію на провадження освітньої діяльності у сфері професійної освіти.

Стаття 50. Моніторинг якості професійної освіти

1. Моніторинг якості освіти у закладах професійної освіти проводиться на засадах, визначених Законом України «Про освіту».

2. Моніторинг якості професійної освіти може бути внутрішнім та зовнішнім.

3. Внутрішній моніторинг якості професійної освіти, контроль за його дотриманням організовується педагогічною радою закладу професійної освіти (іншого суб'єкта освітньої діяльності).

4. Зовнішній моніторинг якості професійної освіти проводиться з метою отримання об'єктивних даних про якість професійної освіти, забезпечення засновника, органів влади, громадськості відповідною статистичною та аналітичною інформацією.

Стаття 51. Підвищення професійної кваліфікації педагогічних працівників

1. Педагогічні працівники закладів професійної освіти незалежно від типу і форм власності підвищують професійну кваліфікацію відповідно до Закону України «Про освіту» з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, та в порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

2. Загальний обсяг підвищення професійної кваліфікації педагогічного працівника впродовж п'яти років не може бути меншим, ніж 5 кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи.

3. Педагогічним працівникам відшкодовуються відповідно до законодавства витрати, пов'язані з відрядженням на підвищення професійної кваліфікації.

4. Заклад професійної освіти створює умови працівникам для їхнього професійного розвитку.

При підвищенні професійної кваліфікації педагогічних працівників, у тому числі стажуванні, за ними зберігаються середня заробітна плата, посада, гарантії і компенсації відповідно до законодавства.

Стаття 52. Атестація та сертифікація педагогічних працівників

1. Атестація педагогічних працівників закладів професійної освіти (у тому числі зі специфічними умовами навчання) проводиться на засадах, визначених Законом України «Про освіту» та відповідно до положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

2. Сертифікація педагогічних працівників закладів професійної освіти проводиться на засадах, визначених Законом України «Про освіту» та відповідно до положення про сертифікацію педагогічних працівників, затвердженого центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Стаття 53. Навчально-методичне, науково-методичне, інформаційне забезпечення системи професійної освіти

1. Наукове і методичне забезпечення системи професійної освіти здійснюється відповідно до статті 75 Закону України «Про освіту» з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

2. Інформаційне забезпечення учасників освітнього процесу здійснюється шляхом надання доступу до публічних освітніх, наукових та інформаційних ресурсів, у тому числі до мережі Інтернет, цифрових і мультимедійних освітніх ресурсів, у порядку, визначеному законодавством.

Центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки забезпечує створення та функціонування спеціального інформаційного ресурсу в мережі Інтернет, на якому у вільному доступі в повному обсязі розміщуються безоплатні електронні версії навчальної літератури або електронні навчальні ресурси для здобуття професійної освіти, а також інші навчальні матеріали, повністю чи частково виготовлені за кошти державного бюджету.

3. З метою забезпечення професійного розвитку педагогічних працівників, навчально-методичної та науково-методичної підтримки закладів професійної освіти функціонують центри розвитку професійної освіти та інновацій, що здійснюють:

1) навчально-методичне забезпечення: модернізація змісту та форм здобуття професійної освіти, розроблення та упровадження освітніх програм, сучасних форм і методів навчання, підвищення професійних компетентностей педагогічних працівників, розроблення навчальної та методичної літератури, складання каталогів кращих освітніх та/або виробничих практик тощо;

2) науково-методичне забезпечення: проведення дослідно-експериментальної роботи та впровадження її результатів у освітній процес закладів професійної освіти, здійснення проєктних,

діагностичних, інформаційно-аналітичних та пошукових досліджень у сфері професійної освіти та ринку праці, маркетингу освітніх послуг, розроблення інноваційних освітніх програм, підвищення кваліфікації педагогічних працівників, формування сучасних технологій навчання тощо.

Положення про центри розвитку професійної освіти затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

РОЗДІЛ VII

УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Стаття 54. Органи управління у сфері професійної освіти

До органів управління у сфері професійної освіти належать:

Кабінет Міністрів України;

центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки;

центральний орган виконавчої влади із забезпечення якості освіти;

державні органи, до сфери управління яких належать заклади професійної освіти;

Верховна Рада Автономної Республіки Крим;

Рада міністрів Автономної Республіки Крим;

обласні та Київська, Севастопольська міські ради;

обласні та Київська, Севастопольська міські державні адміністрації.

Стаття 55. Повноваження Кабінету Міністрів України

Кабінет Міністрів України:

забезпечує проведення державної політики у сфері професійної освіти;

затверджує методичні рекомендації формування мережі закладів професійної освіти;

розробляє, затверджує та забезпечує виконання державних цільових програм у сфері професійної освіти;

затверджує порядок розподілу субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення здобуття професійної освіти;

затверджує порядок розподілу субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на розвиток системи професійної освіти;

здійснює повноваження засновника державних закладів професійної освіти або доручає їх здійснення уповноваженому ним органу;

затверджує політику управління майном державних та комунальних закладів професійної освіти;

забезпечує рівні умови діяльності закладів професійної освіти усіх форм власності;

затверджує порядок забезпечення осіб, які здобувають професійну освіту, спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту;

затверджує порядок практичної підготовки та працевлаштування здобувачів професійної освіти;

затверджує типові положення про регіональну раду професійної освіти;

затверджує порядок визнання, присвоєння та/або підтвердження професійних кваліфікацій кваліфікаційними центрами;

забезпечує розроблення і здійснення заходів щодо створення матеріально-технічної бази закладів професійної освіти та інших умов, необхідних для розвитку системи професійної освіти;

затверджує методику розрахунку вартості освітніх послуг у сфері професійної освіти;

здійснює інші повноваження, передбачені законами України.

Стаття 56. Повноваження центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки

Центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки:

забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері професійної освіти;

організовує та координує аналітично-прогностичну діяльність у сфері професійної освіти;

розробляє методику розрахунку вартості освітніх послуг у сфері професійної освіти;

узагальнює та забезпечує впровадження кращого світового і українського досвіду у сфері професійної освіти, розробляє стратегічні напрями розвитку професійної освіти з урахуванням науково-технічного прогресу та інших факторів;

формує мережу та забезпечує діяльність державних закладів професійної освіти;

за поданням центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти затверджує порядок проведення інституційного аудиту у сфері професійної освіти;

за дорученням і в межах, встановлених Кабінетом Міністрів України, здійснює повноваження засновника щодо державних закладів професійної освіти;

розробляє та затверджує примірні договори про державно-приватне партнерство у сфері професійної освіти;

у межах компетенції та відповідно до законодавства формує пропозиції щодо обсягу коштів державного бюджету для забезпечення функціонування системи професійної освіти, у тому числі шляхом надання освітньої та інших субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам;

розподіляє субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення здобуття професійної освіти, на розвиток системи професійної освіти та інші субвенції, визначені Законом;

здійснює моніторинг зайнятості випускників закладів професійної освіти та оприлюднює знеособлені статистичні дані в мережі Інтернет;

здійснює інші повноваження, передбачені цим та іншими законами України.

Стаття 57. Повноваження державних органів, до сфери управління яких належать заклади професійної освіти

1. Державні органи, до сфери управління яких належать заклади професійної освіти:

беруть участь у формуванні та реалізації державної політики у сфері професійної освіти;

здійснюють аналіз, моніторинг якості освітньої діяльності закладів професійної освіти, що перебувають у сфері їх управління;

за дорученням і в межах, встановлених Кабінетом Міністрів України, здійснюють повноваження засновника щодо державних закладів професійної освіти, що перебувають у їхньому підпорядкуванні;

у межах компетенції та відповідно до законодавства формують та розподіляють обсяги фінансування з державного бюджету закладів професійної освіти, що належать до сфери їхнього управління;

забезпечують у межах компетенції та відповідно до законодавства соціальний захист учасників освітнього процесу та сприяють працевлаштуванню осіб, які здобули професійну освіту у закладах освіти, що перебувають у сфері їх управління;

здійснюють інші повноваження, передбачені цим та іншими законами України.

2. Центральні органи виконавчої влади, до сфери управління яких належать заклади професійної освіти зі специфічними умовами навчання, мають право встановлювати обумовлені специфікою навчання:

1) вимоги щодо управління відповідним закладом освіти та його структури;

2) додаткові кваліфікаційні вимоги та порядок призначення керівників, педагогічних працівників та порядок заміщення вакантних посад, особливості реалізації ними визначених цим Законом прав і обов'язків;

3) правила прийому осіб на навчання;

4) особливості організації освітнього процесу, у тому числі вимоги до освітніх та/або навчальних програм і планів;

5) порядок переведення, переривання навчання, відрахування та поновлення осіб;

6) вимоги до матеріально-технічного забезпечення відповідного закладу освіти;

7) порядки забезпечення спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту осіб, які здобувають освіту в закладах професійної освіти із специфічними умовами навчання;

8) норми навчального навантаження осіб, які здобувають освіту у закладах професійної освіти із специфічними умовами навчання;

9) норми робочого часу викладача закладу професійної освіти із специфічними умовами навчання;

10) норми часу навчальної роботи закладів професійної освіти із специфічними умовами навчання.

Документи, визначені у пунктах 3-5, 8, 9, 10 цієї частини, розробляються у відповідності до вимог цього Закону та погоджуються з центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Стаття 58. Повноваження центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти

1. Центральний орган виконавчої влади із забезпечення якості освіти та його територіальні органи:

проводять інституційний аудит закладів професійної освіти;

надають рекомендації закладам професійної освіти щодо організації та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості професійної освіти;

у порядку, визначеному законодавством, проводять моніторинг якості освітньої діяльності закладів професійної освіти та якості здобутої у них професійної освіти;

здійснюють державний нагляд (контроль) за дотриманням законодавства закладами професійної освіти, за додержанням вимог ліцензійних умов у сфері професійної освіти;

здійснюють ліцензування освітньої діяльності та нагляд (контроль) за додержанням вимог ліцензійних умов у сфері професійної освіти;

у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки, аналізують діяльність місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, їх структурних підрозділів з питань освіти (за наявності) в частині, що стосується дотримання законодавства з питань професійної освіти і забезпечення якості професійної освіти на відповідній території, та надають їм відповідні висновки і рекомендації, що оприлюднюються на офіційному вебсайті центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти та відповідного органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування протягом п'яти робочих днів з дня їх надання;

звертаються до суду з позовами до місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб щодо усунення порушень та виконання вимог законодавства у сфері професійної освіти;

здійснюють інші повноваження, визначені цим та іншими законами України.

Стаття 59. Повноваження Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних та Київської, Севастопольської міських рад та місцевих державних адміністрацій у сфері професійної освіти

1. Верховна Рада Автономної Республіки Крим, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні та Київська, Севастопольська міські ради та місцеві державні адміністрації відповідають за реалізацію державної політики у сфері професійної освіти, забезпечення якості та доступності професійної освіти на відповідній території.

2. Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласні ради, Київська та Севастопольська міські ради:

затверджують регіональні програми розвитку професійної освіти;

засновують комунальні заклади професійної освіти та здійснюють інші повноваження засновника, визначені цим та іншими законами;

у межах компетенції та відповідно до законодавства формують та затверджують обсяги фінансування для здобуття професійної освіти за рахунок коштів відповідного місцевого бюджету для закладів професійної освіти, що перебувають у сфері їх управління та/або передані їм на фінансування;

розподіляють відповідно до законодавства кошти освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам для здобуття повної загальної середньої освіти у закладах професійної освіти;

забезпечують у межах компетенції та відповідно до законодавства соціальний захист учасників освітнього процесу;

здійснюють інші повноваження, передбачені Законом.

3. Обласні, Київська та Севастопольська державні адміністрації та Рада міністрів Автономної Республіки Крим у сфері професійної освіти:

планують та забезпечують розвиток мережі закладів професійної освіти з урахуванням соціально-економічної та демографічної ситуацій регіонів, а також відповідно до освітніх та інших потреб відповідних регіонів і держави;

розробляють та виконують регіональні програми розвитку професійної освіти;

проводять моніторингові дослідження, аналіз потреб регіонального ринку праці;

на основі аналізу потреб регіонального ринку праці складають середньостроковий прогноз таких потреб;

сприяють працевлаштуванню осіб, які здобули професійну освіту у закладах освіти;

формують і розміщують регіональне замовлення на підготовку спеціалістів, перепідготовку та підвищення професійної кваліфікації;

здійснюють контроль за виконанням показників державного та регіонального замовлення;

затверджують положення про регіональну раду професійної освіти та зміни до нього;

здійснюють інші повноваження, передбачені законом.

Стаття 60. Державний нагляд (контроль) у сфері професійної освіти

1. Державний нагляд (контроль) у сфері професійної освіти здійснюється центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти та його територіальними органами, що діють на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що визначені Законом України «Про освіту» та цим Законом.

2. Заходами державного нагляду (контролю) у сфері професійної освіти є:

- інституційний аудит;
- позапланова перевірка.

3. Центральний орган виконавчої влади із забезпечення якості освіти та його територіальні органи проводять інституційний аудит, позапланові перевірки відповідно до Закону України «Про освіту», цього Закону та згідно з порядками, затвердженими центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Стаття 61. Регіональна рада професійної освіти

1. Регіональна рада професійної освіти є консультативно-дорадчим органом, що утворюється при Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київській та Севастопольській міських державних адміністраціях для участі у формуванні та реалізації регіональної політики у сфері професійної освіти.

2. До складу регіональної ради професійної освіти входять на паритетних засадах представники:

- 1) обласної державної адміністрації та органів місцевого самоврядування;
- 2) роботодавців та/або їх об'єднань;
- 3) закладів професійної освіти.

3. Регіональна рада професійної освіти створюється і діє на підставі положення, яке розробляється на основі Типового положення, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

4. Регіональні ради професійної освіти:

- 1) сприяють формуванню та реалізації регіональної політики у сфері професійної освіти;
- 2) надають пропозиції щодо розвитку системи професійної освіти регіону;
- 3) надають пропозиції щодо підготовки здобувачів освіти з урахуванням програм економічного та соціального розвитку регіону, демографічної ситуації, результатів статистичних спостережень,

аналітичної інформації щодо праці та зайнятості населення, прогнозних показників розвитку регіонального ринку праці тощо;

4) надають пропозиції щодо розвитку мережі та ефективності діяльності закладів професійної освіти та їхнього фінансування;

5) сприяють залученню українських та іноземних партнерів, реалізації міжнародних проєктів;

6) подають пропозиції щодо прийняття нових, внесення змін до чинних нормативно-правових актів;

7) формують пропозиції щодо регіонального замовлення.

5. Рішення регіональних рад професійної освіти є обов'язковими для розгляду місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та враховуються при прийнятті рішень.

Розділ VIII. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ У СФЕРІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Стаття 62. Фінансування системи професійної освіти

1. Фінансування системи професійної освіти здійснюється за рахунок:

коштів державного бюджету шляхом надання міжбюджетних трансфертів місцевим бюджетам, у тому числі освітньої субвенції, субвенцій з метою розвитку закладів професійної освіти відповідно до порядків, розроблених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти і науки, та затверджених Кабінетом Міністрів України;

видатків місцевих бюджетів на професійну освіту шляхом їх розподілу між закладами професійної освіти для забезпечення функціонування таких закладів та ефективного надання ними освітніх послуг на принципах рівності, доступності та прозорості, інших джерел, не заборонених законодавством.

2. Обсяг фінансування у закладах професійної освіти незалежно від їх форми власності та джерела фінансування (державний бюджет, місцеві бюджети, кошти фізичних або юридичних осіб) повинен забезпечувати покриття витрат, пов'язаних з наданням професійної освіти, а саме на:

забезпечення освітнього процесу витратними та навчальними матеріалами і засобами;

створення та забезпечення діяльності навчально-практичних центрів;

заробітну плату з нарахуваннями працівникам закладів професійної освіти (крім педагогічних працівників у частині надання ними повної загальної середньої освіти);

оплату комунальних послуг та енергоносіїв, отриманих (спожитих) для організації освітнього процесу та забезпечення функціонування закладу професійної освіти;

виплату стипендій, проведення соціальних виплат, іншого соціального забезпечення студентам, які навчаються на умовах регіонального замовлення відповідно до державних пільг та гарантій;

придбання спеціального одягу та інших засобів індивідуального захисту;

будівництво, утримання та ремонт споруд, будівель, інших інфраструктурних об'єктів, розвиток матеріально-технічної бази (у тому числі ліцензійне програмне забезпечення) закладу професійної освіти;

забезпечення належних побутових та санітарно-гігієнічних умов проживання в гуртожитках закладів професійної освіти;

забезпечення закладу професійної освіти транспортними засобами для перевезення здобувачів професійної освіти та працівників;

харчування та підвезення до/з місця навчання здобувачів професійної освіти;

проведення заходів професійної орієнтації та розвитку професійної кар'єри;

розроблення та реалізацію освітніх програм;

витрати, безпосередньо або опосередковано пов'язані з набором, навчанням та вихідним оцінюванням здобувачів професійної освіти, зокрема оплата ваучерів для проходження оцінювання в кваліфікаційних центрах;

підвищення професійної кваліфікації педагогічних та інших працівників;

виконання вимог законодавства у сфері охорони праці, протипожежної безпеки та цивільного захисту;

придбання ліцензійного програмного забезпечення та підтримку його в актуальному стані;

інформаційне, навчально-методичне, науково-методичне, матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу;

інші витрати, визначені законодавством, установчими документами або рішеннями засновника (засновників) закладу професійної освіти.

3. Здобуття професійної освіти з державного та місцевих бюджетів фінансується в обсязі, достатньому для дотримання ліцензійних умов та виконання освітніх програм.

Стаття 63. Кошторис (фінансовий план) державного та комунального закладу професійної освіти.

1. Кошторис державного або комунального закладу професійної освіти розробляється у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки, затверджується керівником закладу професійної освіти за погодженням з наглядовою радою закладу професійної освіти.

Кошторис закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання розробляється та затверджується у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, до сфери управління яких належать заклади професійної освіти зі специфічними умовами навчання.

2. Порядок формування кошторису державного або комунального закладу професійної освіти має ґрунтуватися на принципі автономії закладу професійної освіти та враховувати:

освітню субвенцію;

субвенцію з державного бюджету на розвиток системи професійної освіти;

субвенцію з державного бюджету на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами, які здобувають професійну освіту;

субвенцію з державного бюджету на підвищення професійної кваліфікації педагогічних працівників закладу професійної освіти;

фінансування здобуття професійної освіти за рахунок коштів місцевого бюджету;

фінансування здобуття професійної освіти за рахунок коштів державного бюджету;

фінансування здобуття професійної освіти за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб;

надходження коштів до спеціального фонду закладу професійної освіти;

інші джерела надходження коштів, не заборонених законодавством;

кількість здобувачів професійної освіти за відповідними професійними кваліфікаціями (групами професійних кваліфікацій);

соціальний стан здобувачів професійної освіти;

освітні програми, за якими здобувачі освіти здобувають професійну освіту;

штатний розпис закладу професійної освіти;

структуру закладу професійної освіти, площі приміщень земельних ділянок, перелік наявного навчально-виробничого обладнання;

план перспективного розвитку закладу професійної освіти.

3. До кошторису закладу професійної освіти можуть бути внесені зміни в установленому порядку протягом поточного фінансового року.

4. Порядок розробки фінансового плану здійснюється відповідно до цього Закону.

Стаття 64. Фінансово-господарська діяльність закладів професійної освіти

1. Заклад професійної освіти має право:

проводити фінансово-господарську діяльність, пов'язану з виготовленням і реалізацією товарів, виконанням робіт або наданням послуг, які забезпечують практичну підготовку здобувачів професійної освіти та здобуття ними компетентностей, визначених професійним стандартом або освітньою програмою з відповідної професійної кваліфікації (групи професійних кваліфікацій);

проводити іншу фінансово-господарську діяльність, що передбачена установчими документами закладу професійної освіти, або погоджена наглядовою радою закладу професійної освіти;

у рамках державно-приватного партнерства без обмежень залучати від фізичних та юридичних осіб незалежно від форми власності інтелектуальні, матеріальні ресурси (навчальна література у паперовому та електронному вигляді, прилади, обладнання, механізми, запасні частини, витратні матеріали, реактиви, зразки цих предметів, паливно-мастильні матеріали, будівельні матеріали, інше) та грошові кошти.

2. Фінансово-господарська діяльність закладу професійної освіти не може створювати небезпеку для життя та/або здоров'я людини чи негативно впливати на якість професійної освіти.

3. Для проведення власної фінансово-господарської діяльності заклад професійної освіти має право створювати структурні підрозділи в порядку визначеному цим Законом.

4. Для проведення господарської діяльності, яка потребує ліцензування відповідно до Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності», заклад професійної освіти має отримати відповідну ліцензію в установленому законодавством порядку.

5. Державні та комунальні заклади професійної освіти мають право надавати платні освітні та інші послуги, перелік яких затверджено Кабінетом Міністрів України, а також інші платні послуги, перелік яких затверджено засновником за поданням наглядової ради.

6. Власні надходження державних і комунальних закладів професійної освіти розміщуються на поточних та/або депозитних рахунках банків державного сектору у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Кошти, отримані державними і комунальними закладами професійної освіти в рамках державно-приватного партнерства, розміщуються в банках державного сектору та використовуються на цілі та в порядку, визначені договором про державно-приватне партнерство, з метою забезпечення здійснення статутної діяльності закладу професійної освіти.

Зазначені доходи, а також відсотки, отримані від розміщення коштів закладу професійної освіти на вкладних (депозитних) рахунках у банках державного сектору, спрямовуються:

не менше 70 відсотків коштів, отриманих протягом бюджетного періоду, – на поліпшення та розвиток матеріально-технічної бази закладу професійної освіти (будівництво, капітальний та поточний ремонт, придбання рухомого та нерухомого майна, запасних частин, витратних матеріалів, поліпшення матеріально-технічного, навчально-лабораторного, навчально-методичного забезпечення освітнього процесу тощо), оплату комунальних послуг, отриманих для провадження власної господарської діяльності, харчування та підвезення здобувачів закладу професійної освіти, забезпечення статутної діяльності;

до 30 відсотків, отриманих протягом бюджетного періоду, – на оплату праці, заохочення, зокрема преміювання працівників, залучених до організації та провадження власної господарської діяльності, і здобувачів професійної освіти відповідно до колективного договору та внутрішніх актів закладу професійної освіти.

7. Власна фінансово-господарська діяльність закладів професійної освіти, у тому числі реалізація виготовлених товарів, наданих послуг,

виконаних робіт, не підлягають оподаткуванню у випадках, визначених Податковим кодексом України.

8. Не використані в поточному році кошти загального та спеціального фондів не можуть бути вилучені з рахунків закладів професійної освіти та зберігаються на таких рахунках для здійснення видатків у наступному бюджетному періоді відповідно до їхніх кошторисів.

Стаття 65. Штатні розписи закладів професійної освіти

1. Штатні розписи державних і комунальних закладів професійної освіти розробляються у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки, затверджуються керівником закладу професійної освіти та погоджуються засновником або уповноваженим ним органом.

Штатні розписи закладів професійної освіти зі специфічними умовами навчання розробляються у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, до сфери управління яких належать заклади професійної освіти зі специфічними умовами навчання.

2. Порядок формування штатних розписів державних і комунальних закладів професійної освіти має ґрунтуватися на принципі автономії закладів професійної освіти та містити:

1) методику розрахунку мінімальної кількості штатних одиниць (працівників), що фінансуються за кошти загального фонду державного та/або місцевих бюджетів, яка має передбачати:

врахування кількості здобувачів професійної освіти, які здобувають професійну освіту за відповідними професійними кваліфікаціями (групами професійних кваліфікацій);

врахування структури закладу професійної освіти, площі приміщень, земельних ділянок, переліку наявного навчального обладнання;

2) процедуру включення до штатного розпису нових (необхідних) штатних одиниць та/або одиниць, що фінансуються за кошти загального фонду державного та/або місцевих бюджетів.

3. За рахунок власних надходжень до штатного розпису можуть бути включені також інші посади, необхідні для провадження власної фінансово-господарської та/або освітньої діяльності закладу професійної освіти.

Стаття 66. Майно закладів професійної освіти

1. Майно, що передається державному або комунальному закладу

професійної освіти засновником, закріплюється за закладом освіти на праві оперативного управління і не може бути предметом застави, а також не підлягає вилученню, безоплатній передачі юридичним чи фізичним особам, крім випадків, передбачених законодавством.

Розпорядження майном в інший спосіб здійснюється в межах повноважень закладів професійної освіти, у порядку та у спосіб, визначених законодавством.

2. Заклад професійної освіти має право:

отримувати майно в оперативне управління (господарське відання), кошти і матеріальні цінності, зокрема будинки, споруди, обладнання, транспортні засоби, від державних органів, органів місцевого самоврядування, юридичних і фізичних осіб, у тому числі як благодійну допомогу;

проводити фінансово-господарську діяльність в Україні та за кордоном;

використовувати майно, закріплене за ним на праві оперативного управління або господарського відання, у тому числі для провадження господарської діяльності, передавати в користування відповідно до законодавства;

створювати власні або використовувати за договором інші матеріально-технічні бази для провадження освітньої, дослідницької, інноваційної, господарської, виробничої, спортивної або культурно-мистецької діяльності;

створювати та розвивати власну базу соціально-побутових об'єктів, мережу спортивно-оздоровчих, лікувально-профілактичних і культурно-мистецьких структурних підрозділів;

здійснювати будівництво та капітальний ремонт основних фондів за погодженням із засновником;

спрямовувати кошти на соціальну підтримку педагогічних та інших працівників закладу професійної освіти, а також здобувачів професійної освіти;

засновувати підприємства для провадження інноваційної та/або виробничої діяльності;

здійснювати перекази в іноземній валюті внесків за колективне членство в освітніх і наукових асоціаціях, а також за передплату іноземних наукових видань та доступ до міжнародних інформаційних мереж і баз даних;

здійснювати інші дії та заходи, не заборонені законом, спрямовані на зміцнення матеріальної бази закладу професійної освіти.

3. Землекористування та реалізація прав на землю здійснюються закладами професійної освіти відповідно до Земельного кодексу України.

4. Будівлі, споруди і приміщення закладів професійної освіти повинні відповідати вимогам доступності згідно з будівельними нормами і стандартами. Якщо відповідні об'єкти неможливо повністю пристосувати для потреб осіб з особливими освітніми потребами, здійснюється їх розумне пристосування з урахуванням універсального дизайну.

Проектування, будівництво будівель, споруд і приміщень закладів професійної освіти здійснюються з урахуванням потреб осіб з особливими освітніми потребами.

5. Рухоме та нерухоме майно державного або комунального закладу професійної освіти може бути передано в оренду у порядку, визначеному законодавством, за умови збереження безпечного освітнього середовища та якщо це не погіршуватиме умови здійснення освітньої діяльності та соціально-побутові умови учасників освітнього процесу.

Не підлягає передачі в оренду майно, яке використовується для забезпечення освітнього процесу і без якого неможливе досягнення результатів навчання, передбачених освітніми програмами.

Передача в оренду державного, комунального майна, закріпленого за державними, комунальними закладами професійної освіти на праві оперативного управління або господарського відання, здійснюється без права їх викупу.

6. Заклади професійної освіти несуть відповідальність перед засновником за збереження та використання за призначенням закріпленого за ними майна.

Контроль за використанням майна закладів професійної освіти здійснюється засновником.

Майно (об'єкти, споруди, основні фонди) закладів професійної освіти, що перебувають у державній або комунальній власності, може вилучатися засновником лише за умови подальшого використання цього майна і коштів, одержаних від його реалізації, на розвиток системи професійної освіти.

7. Майно, у тому числі земельні ділянки, ліквідованих державних, комунальних закладів професійної освіти або тих, діяльність яких зупинена, відповідно до рішення засновника може бути використане для забезпечення здобуття освіти, надання послуг у сферах соціального

захисту, культури, спорту та охорони здоров'я, у тому числі на засадах державно-приватного партнерства.

У разі неможливості використання майна ліквідованих комунальних закладів професійної освіти у сільській місцевості на цілі, зазначені у абзаці першому цієї частини, відповідна місцева рада після громадського обговорення може прийняти обґрунтоване рішення про використання такого майна для інших потреб суспільного життя, у тому числі шляхом передачі в оренду.

Рішення про передачу в оренду зазначеного вище майна може бути прийнято не раніше одного року з дати внесення запису про державну реєстрацію припинення закладу професійної освіти до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань.

Кошти, отримані від використання майна ліквідованих державних, комунальних закладів професійної освіти або тих, діяльність яких зупинена відповідно до рішень засновника, використовуються виключно на освітні потреби.

Майно, у тому числі земельні ділянки, ліквідованих державних, комунальних закладів професійної освіти або тих, діяльність яких зупинена, не може бути предметом застави, стягнення, джерелом погашення боргу, щодо такого майна не можуть вчинятися будь-які дії, наслідком яких може бути припинення державної (комунальної) власності на таке майно.

Стаття 67. Оренда закладів професійної освіти

1. Заклад професійної освіти може бути переданий в оренду як єдиний майновий комплекс зі збереженням його діяльності у порядку, встановленому Законом України «Про оренду державного та комунального майна» та цим Законом.

2. За працівниками закладу професійної освіти, переданого в оренду як єдиний майновий комплекс, зберігається робоче місце та заробітна плата у розмірі не менше, ніж на момент укладання договору оренди на період до одного року. Виплата заробітної плати, а також поточні і капітальні видатки здійснюється орендарем.

3. За особами, які навчаються на умовах державного або регіонального замовлення у закладі професійної освіти, який передається в оренду як єдиний майновий комплекс, зберігається і виплачується призначена академічна та соціальна стипендії за рахунок бюджетних коштів.

Передання закладу професійної освіти в оренду як єдиного майнового комплексу не повинно порушувати права та інтереси осіб, які навчаються у цьому закладі професійної освіти. Обов'язок щодо вирішення питань продовження безперервного здобуття професійної освіти, стипендіальне забезпечення та забезпечення інших прав здобувачів освіти покладається на засновника (засновників) закладу професійної освіти.

4. Передача закладу професійної освіти в оренду як єдиного майнового комплексу не впливає на чинність усіх дозволів, ліцензій та договорів такого закладу освіти.

5. Не допускається припинення освітньої діяльності закладів професійної освіти, які передані в оренду як єдиний майновий комплекс.

Стаття 68. Передача в управління закладу професійної освіти

1. Передача в управління закладу професійної освіти полягає у делегуванні однієї або декількох функцій керівника (іншого органу управління закладом професійної освіти, крім засновника), інших посадових осіб з метою оптимізації виконання адміністративних, господарських, кадрових, бухгалтерських або інших функцій.

2. Засновник може прийняти рішення про передачу суб'єкту господарювання закладу (закладів) професійної освіти в його управління .

У такому випадку адміністративні, господарські, бухгалтерські або інші функції з управління закладом/закладами професійної освіти надаються централізовано одним суб'єктом господарювання. При цьому вартість виконання таких функцій (надання послуг) не повинна перевищувати вартість їх виконання органами управління закладу професійної освіти.

3. Порядок передачі, перелік повноважень та типова форма договору про передачу в управління закладу професійної освіти затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 69. Державно-приватне партнерство у сфері професійної освіти

1. Державно-приватне партнерство у сфері професійної освіти здійснюється на основі договорів (про спільну діяльність, управління майном, інших договорів, які можуть містити елементи різних договорів (змішані договори)), що укладаються між закладами професійної освіти (в особі керівника або уповноваженою ним особою) з однієї сторони та підприємствами, установами, організаціями (приватними партнерами) з іншої сторони.

Договори про державно-приватне партнерство можуть містити будь-які умови щодо здійснення державно-приватного партнерства, що не суперечать законодавству

Примірні договори про державно-приватне партнерство у сфері професійної освіти розробляються та затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

2. З метою укладання договору про державно-приватне партнерство будь-яка зі сторін звертається до іншої сторони із пропозицією про укладання договору про державно-приватне партнерство.

Рішення про здійснення державно-приватного партнерства чи про недоцільність його здійснення приймається іншою стороною протягом 30 календарних днів з моменту отримання пропозиції про укладання договору про державно-приватне партнерство.

3. У разі наявності двох і більше претендентів на укладання договору державно-приватного партнерства визначення приватного партнера здійснюється на конкурсних засадах. Умови конкурсного відбору приватного партнера затверджуються наглядовою радою.

4. Державно-приватне партнерство у сфері професійної освіти може здійснюватися для:

- забезпечення безперервного здобуття професійних кваліфікацій упродовж життя;

- організації освітнього процесу, у тому числі для окремих груп чи здобувачів професійної освіти в межах автономії закладу професійної освіти відповідно до законодавства;

- узгодження змісту практичної та теоретичної підготовки здобувачів професійної освіти за окремими професійними кваліфікаціями;

- оцінювання результатів навчання здобувачів професійної освіти, іншої спільної діяльності, передбаченої договором між сторонами державно-приватного партнерства та у межах законодавства;

- створення інноваційного, інклюзивного, цифрового освітнього середовища;

- впровадження інноваційних освітніх технологій;

- впровадження дуальної та інших форм здобуття професійної освіти;

- утворення та/або спільного фінансування та експлуатації інноваційних підприємств (інноваційний центр, технопарк, технополіс, бізнес-інкубатор тощо) на базі закладів професійної освіти;

спільного розроблення та реалізації освітніх, інноваційних, дослідницьких проєктів, у тому числі спільне фінансування здобуття професійної освіти;

здійснення заходів щодо соціального захисту, поліпшення житлових умов, інфраструктури закладу професійної освіти, умов праці та навчання працівників та здобувачів закладу професійної освіти;

спільного фінансування сучасного освітнього простору (навчально-практичних центрів, лабораторій, майстерень тощо) закладів професійної освіти;

розроблення і реалізації освітніх програм;

фінансування підготовки здобувачів професійної освіти для потреб ринку праці за відповідними освітніми програмами, узгодженими спільно з приватним партнером;

здійснення заходів, спрямованих на популяризацію професійної освіти та професійну орієнтацію населення, консультування з розвитку кар'єри, проведення конкурсів професійної майстерності та інших заходів;

спільного формування пропозицій прогностичних показників державного та регіонального замовлення у розрізі професій;

для іншої спільної організаційної, матеріальної та кадрової підтримки освітнього процесу в межах законодавства.

5. Рухоме та/або нерухоме державне та/або комунальне майно, у тому числі земельні ділянки, передані приватному партнерові в користування, не може бути предметом застави, іпотеки, стягнення, джерелом погашення боргу, і щодо такого майна не можуть вчинятися будь-які дії, наслідком яких може бути припинення державної чи комунальної власності на відповідні об'єкти.

Розділ IX

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

Стаття 70. Міжнародне співробітництво у сфері професійної освіти

1. Заклади професійної освіти, інші суб'єкти освітньої діяльності, наукові установи, центри розвитку професійної освіти, їхні засновники, органи державної влади та місцевого самоврядування, які здійснюють міжнародне співробітництво у сфері професійної освіти, мають право укладати угоди про співробітництво, встановлювати прямі зв'язки з органами управління освітою та закладами освіти інших держав, міжнародними організаціями, фондами тощо.

2. Органи державної влади та місцевого самоврядування, засновники закладів професійної освіти сприяють міжнародному співробітництву у системі професійної освіти.

3. Напрямами міжнародного співробітництва можуть бути:

участь у міжнародних проектах та залучення експертів до модернізації системи професійної освіти;

впровадження дуальної форми здобуття професійної освіти;

здобуття іноземцями професійної освіти та/або професійних кваліфікацій в Україні;

проходження практичної підготовки, стажування та підвищення професійної кваліфікації громадянами України за кордоном;

участь у програмах двостороннього та багатостороннього міжнародного обміну здобувачами професійної освіти та стажування педагогічних працівників закладів професійної освіти;

участь у міжнародних освітніх та наукових проектах;

організація і участь у міжнародних конференціях, семінарах, круглих столах, міжнародних конкурсах професійної майстерності та інших заходах;

розроблення спільних з іноземними закладами освіти освітніх програм;

спільна видавнича діяльність;

інші напрями міжнародного співробітництва.

4. Органи державної влади, органи місцевого самоврядування створюють умови для міжнародного співробітництва закладів професійної освіти шляхом:

1) встановлення відповідних бюджетних призначень у державному та/або місцевих бюджетах;

2) фінансування внесків за членство в міжнародних організаціях, участі в заходах таких організацій;

3) відрядження за кордон учасників освітнього процесу для педагогічної роботи чи стажування відповідно до умов міжнародних договорів, а також договорів між закладами професійної освіти та іноземними партнерами, укладених на виконання освітніх проектів, що реалізуються за рахунок міжнародних грантів і коштів технічної допомоги.

Стаття 71. Зовнішньоекономічна діяльність у сфері професійної освіти

1. Зовнішньоекономічна діяльність закладу професійної освіти провадиться відповідно до законодавства шляхом укладення договорів з іноземними юридичними та фізичними особами.

2. Валютні, матеріальні надходження від провадження зовнішньоекономічної діяльності використовуються закладами професійної освіти, для забезпечення їх власної статутної діяльності згідно із законодавством.

Стаття 72. Міжнародна академічна мобільність

1. Право педагогічних працівників та здобувачів професійної освіти на академічну мобільність може бути реалізоване на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти, міжнародних програм та проєктів, договорів про співробітництво між українськими та іноземними закладами освіти, а також може бути реалізоване з власної ініціативи, погоджене керівником закладу професійної освіти, у якому він здобуває професійну освіту або працює.

2. За здобувачем професійної освіти зберігається правовий статус студента (курсанта) та місце навчання у відповідному закладі професійної освіти України за умови продовження здобуття ним професійної освіти в Україні за однією з визначених цим Законом форм здобуття освіти, у тому числі з оформленням індивідуального навчального плану. Така особа має пройти відповідно до законодавства оцінювання результатів навчання.

3. Участь у програмах міжнародного обміну незалежно від їх тривалості не є підставою для припинення виплати особам стипендій Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, позбавлення відзнак (заохочень) тощо (крім випадків припинення громадянства України).

4. За педагогічними працівниками закладів професійної освіти, які беруть участь у програмах міжнародного обміну, відповідно до трудового законодавства України зберігається місце роботи у відповідному закладі професійної освіти України. На період тимчасової відсутності працівника на відповідну посаду може бути призначена інша особа за строковим трудовим договором (контрактом) відповідно до законодавства.

Розділ X

ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його офіційного оприлюднення та вводиться в дію через один місяць з дня його опублікування, крім:

статей 13, 20, які вводяться в дію з 1 вересня 2027 року;

статті 42, яка вводиться в дію через дев'ять місяців з дня набрання чинності цим Законом;

статті 44, яка вводиться в дію через шість місяців з дня набрання чинності цим Законом;

2. Визнати такими, що втратили чинність:

1) Закон України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., №32, ст. 215 із наступними змінами);

2) Закон України «Про професійний розвиток працівників» (Відомості Верховної Ради України, 2012, № 39, ст.462 із наступними змінами).

3. Установити, що:

1) термін «професійна освіта», що вживається у цьому Законі, відповідає терміну «професійно-технічна освіта», що вживається в Конституції України;

2) до приведення законодавства і установчих документів закладів професійної освіти у відповідність із цим Законом:

терміни «професійно-технічна освіта» і «професійна (професійно-технічна) освіта» та похідні від них відповідають терміну «професійна освіта» та похідним від нього;

терміни «заклад професійної (професійно-технічної) освіти», «професійний (професійно-технічний) заклад», «професійно-технічний навчальний заклад» і похідні від них відповідають терміну «заклад професійної освіти» та похідним від нього;

терміни «учні професійно-технічних навчальних закладів» і «учні закладів професійної (професійно-технічної) освіти» та похідні від них відповідають терміну «студенти закладів професійної освіти» та похідним від нього;

усі суб'єкти владних повноважень і заклади освіти керуються всіма зазначеними вище термінами як рівнозначними, а також положеннями законодавства, що стосуються професійно-технічних навчальних закладів чи закладів професійної (професійно-технічної) освіти у частині, що не суперечить цьому Закону;

3) освітня діяльність за освітньо-кваліфікаційним рівнем «кваліфікований робітник», що провадиться закладами професійної освіти і започаткована до набрання чинності цим Законом, продовжується у межах строку навчання за певною освітньою програмою з видачею документа про професійно-технічну освіту державного зразка – диплома

кваліфікованого робітника. Останній прийом на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «кваліфікований робітник» проводиться у 2025 році;

4) професійно-технічна освіта за освітньо-кваліфікаційним рівнем «кваліфікований робітник» після набрання чинності цим Законом прирівнюється до освітньої кваліфікації «спеціаліст»;

5) диплом про професійну (професійно-технічну) освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем «кваліфікований робітник» прирівнюється до диплома спеціаліста;

6) свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації прирівнюється до сертифіката про професійну кваліфікацію;

7) освітня кваліфікація «спеціаліст», що використовується в цьому Законі, не відповідає освітньо-кваліфікаційному рівню «спеціаліст» (повна вища освіта), що використовувався у Законі України «Про вищу освіту» від 17 січня 2002 року № 2984-III;

8) переоформлення установчих документів закладів професійної освіти з метою приведення їх у відповідність із цим Законом здійснюється протягом року з дня набрання чинності цим Законом;

9) з дня набрання чинності цим Законом усі учні закладів професійної освіти (професійних (професійно-технічних) закладів освіти) вважаються студентами та курсантами цих закладів і користуються всіма правами і пільгами та виконують всі обов'язки здобувачів професійної освіти, що визначені цим Законом, а також іншими нормативно-правовими актами для учнів професійних (професійно-технічних) закладів освіти;

10) учнівські квитки, що були видані учням закладів професійної (професійно-технічної) освіти до набрання чинності цим Законом, зберігають свою чинність до завершення здобуття ними обраної професійної кваліфікації (професійних кваліфікацій). Студентські квитки видаються студентам закладів професійної освіти, починаючи з 1 вересня 2025 року;

11) фінансування системи професійної освіти до запровадження системи фінансування, що передбачена цим Законом, відбувається відповідно до законодавства, що було чинним на момент набрання чинності цим Законом;

12) до завершення процедури передачі закладів професійної освіти з державної у комунальну власність відповідно до статті 27 Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» передбачені цим та іншими законами повноваження засновників закладів професійної освіти

виконують органи влади, визначені рішенням Кабінету Міністрів України, за кошти відповідних місцевих бюджетів відповідно до Бюджетного кодексу України;

13) протягом 10 років з дня набрання чинності цим Законом припинення шляхом ліквідації чи реорганізації комунальних закладів професійної освіти, що в установленому законодавством порядку були передані з державної власності у комунальну власність відповідно до статті 27 Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік», відбувається лише за попереднім погодженням з центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки та Спільним представницьким органом сторони роботодавців на національному рівні;

14) науково-методичні (навчально-методичні) центри (кабінети) професійної (професійно-технічної) освіти мають бути реорганізовані у центри розвитку професійної освіти протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом. До завершення реорганізації науково-методичні (навчально-методичні) центри (кабінети) професійної (професійно-технічної) освіти продовжують функціонувати відповідно до законодавства, що було чинним на момент набрання чинності цим Законом;

15) набрання чинності цим Законом є підставою для припинення безстрокового трудового договору з керівниками державних і комунальних закладів професійної освіти (або з особами, які тимчасово виконують відповідні обов'язки) згідно з пунктом 9 частини першої статті 36 Кодексу законів про працю України.

Протягом двох місяців з дня набрання чинності цим Законом засновники державних і комунальних закладів професійної освіти або уповноважені ними органи зобов'язані припинити безстрокові трудові договори з керівниками таких закладів та одночасно укласти з ними (за їх згодою) трудові договори строком на один рік без проведення конкурсу. У разі незгоди з продовженням трудових відносин на умовах строкового трудового договору такі особи звільняються згідно з пунктом 9 частини першої статті 36 Кодексу законів про працю України. Після завершення строку трудового договору такі особи мають право обиратися на посаду керівника того самого закладу професійної освіти відповідно до статті 42 цього Закону;

16) до набрання чинності та введення в дію статті 42 цього Закону конкурс на заміщення посади керівника закладу професійної освіти проводиться відповідно до законодавства, що діє на момент набрання чинності цим Законом;

17) до затвердження в установленому цим Законом порядків проведення інституційного аудиту та позапланових перевірок

центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти та його територіальні органи здійснюють такі перевірки відповідно до законів України «Про освіту» та «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», але не більше одного року після набрання чинності цим Законом;

18) до моменту набрання чинності статті 13 цього Закону оцінювання результатів навчання випускників закладів професійної освіти здійснюється відповідно до законодавства, яке діяло на момент набрання чинності цим Законом;

4. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) у Кодексі законів про працю України (Відомості Верховної Ради УРСР, 1971 р., додаток до № 50, ст. 375):

статтю 21 доповнити частиною шостою:

«Студентський трудовий договір – особлива форма трудового договору, яка передбачає поєднання виконання працівником посадових, робочих обов’язків з навчанням на робочому місці.

Строк дії студентського трудового договору не може перевищувати строк навчання».

пункт 3 частини першої статті 63 викласти у такій редакції:

«3) працівників, які навчаються в закладах загальної середньої, професійної, фахової передвищої, вищої освіти без відриву від виробництва, в дні занять (стаття 220).»;

пункт 5 частини першої статті 82 викласти в такій редакції:

«5) час навчання з відривом від виробництва тривалістю менше 10 місяців у закладах професійної освіти;»

у частині третій статті 188 слова «(професійно-технічної)» виключити;

у частині другій статті 193 слова «(професійно-технічної)» виключити;

у частині третій статті 194 слова «(професійно-технічної)» виключити;

у статті 197:

у частині першій слова «(професійно-технічної)» виключити;

у частині другій слова «державної форми власності» замінити словами «державних і комунальних закладів освіти»;

статтю 201 виключити.

статтю 203 викласти у такій редакції:

«Стаття 203. Заохочення працівників, які поєднують роботу з навчанням

При підвищенні професійної кваліфікації або перепідготовці роботодавець повинен враховувати результати такого навчання.»

статтю 204 виключити.

статтю 205 виключити.

статтю 206 виключити.

статтю 207 викласти у такій редакції:

«Стаття 207. Оплата праці за час виробничого навчання (підвищення кваліфікації / перекваліфікації).

За час проходження виробничого навчання (підвищення професійної кваліфікації / перепідготовці), працівникам виплачується заробітна плата в порядку і у розмірах, що визначаються законодавством.»;

у статті 208 слова «(професійно-технічної)» виключити;

статтю 213 викласти в такій редакції:

«Стаття 213. Додаткова відпустка працівникам, які здобувають професійну чи фахову передвищу освіту

Працівникам, які здобувають професійну чи фахову передвищу освіту надається додаткова оплачувана відпустка для підготовки та складання іспитів загальною тривалістю 35 календарних днів протягом навчального року.»;

у статті 220 слова «(професійно-технічної)» виключити;

у частині першій статті 252⁶ слова «навчальних закладів системи професійно-технічної освіти» замінити словами «закладів професійної освіти».

2) у частині четвертій статті 84 Земельного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2002, № 3-4, ст. 27):

пункт «ж» викласти у такій редакції:

«ж) земельні ділянки, закріплені за закладами освіти;»

пункти «ж¹» і «з» виключити;

3) у статтях 256³ і 256⁷ Сімейного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2002, № 21-22, ст. 135) слова «(професійно-технічної)» виключити;

4) частини першу і другу статті 17 Лісового кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 21, ст. 170) після слова «підрозділи» доповнити словами «державним і комунальним закладам професійної освіти, що здійснюють підготовку фахівців для лісогосподарської галузі»;

5) у статті 22 Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 21, ст. 252 із наступними змінами):

слова «(професійно-технічну)», «(професійно-технічної)» виключити;

частини четверту і п'яту викласти у такій редакції:

«Прийом до закладу професійної освіти проводиться на засадах, визначених Законом України «Про професійну освіту».

У разі проведення закладом професійної освіти конкурсу за відповідною професійною кваліфікацією діти з інвалідністю та особи з інвалідністю, яким не протипоказане навчання за обраною професійною кваліфікацією, зараховуються до закладу професійної освіти першочергово за умови проходження вступних випробувань з позитивним результатом.»;

у частині шостій слова «професійно-технічних навчальних закладів» замінити словами «закладів професійної освіти»;

6) Закон України «Про дорожній рух» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 31, ст. 338 із наступними змінами) доповнити новою статтею 15¹ такого змісту:

«Стаття 15¹. Особливості допуску до керування транспортними засобами здобувачів професійної освіти

З метою організації та проходження виробничої практики здобувачами професійної освіти, які досягли 16-річного віку і здобувають професійну освіту в закладах професійної освіти за професійними кваліфікаціями, що передбачають керування тракторами та сільськогосподарською технікою, заклад професійної освіти має право видавати тимчасові посвідчення на керування відповідними транспортними засобами (крім руху на вулично-дорожній мережі) за умови відсутності медичних протипоказань, успішного опанування необхідними знаннями, вміннями та навичками, що засвідчується рішенням атестаційної комісії закладу професійної освіти.»;

7) у тексті Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., №

45, ст. 425 із наступними змінами) термін «професійної (професійно-технічної)» замінити терміном «професійної»;

8) у статті 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170 із наступними змінами):

у підпункті 2 пункту «а» слово «(професійно-технічної)» виключити;
у пункті «б»:

у підпункті 2 слова «учнями професійно-технічних навчальних закладів» замінити словами «здобувачами професійної освіти»;

підпункт 5 викласти у такій редакції:

«5) надання допомоги випускникам державних і комунальних закладів загальної середньої та професійної освіти у працевлаштуванні»;

у підпункті 8 слово «(професійно-технічної)» виключити;

9) у статті 1 Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 35, ст. 290 із наступними змінами) слова «(професійно-технічної)» виключити;

10) у тексті Закону України «Про позашкільну освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2000, № 46, ст. 393 зі змінами) слова «(професійно-технічної)» виключити;

у частині другій статті 6 після слова «передвищої» доповнити словом «освіти»;

11) у Законі України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 6, ст. 147 з наступними змінами):

у частинах п'ятій і шостій статті 31 слова «(професійно-технічної)» виключити;

у статті 39¹¹ слова «навчаються в професійно-технічних, вищих навчальних закладах» замінити словами «здобувають професійну, фахову передвищу, вищу освіту»;

у статті 39¹² слова «учнями професійно-технічних навчальних закладів або студентами вищих навчальних закладів» замінити словами «здобувачами професійної, фахової передвищої, вищої освіти»;

12) у Законі України «Про військовий обов'язок і військову службу» (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 38, ст. 324 із наступними змінами):

пункт 6 частини першої статті 30 після слів «студенти (курсанти невійськових) закладів» та «студенти закладів» доповнити словом «професійної»;

десяту частину статті 39-1 після слів Закону України «Про освіту» доповнити словами «частиною другою статті 12 і пункту 7 частини першої статті 22 Закону України «Про професійну освіту»;

у тексті Закону слова «професійної (професійно-технічної)» і «професійно-технічну» в усіх відмінках замінити словами «професійної»;

13) у частині десятій статті 2 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 2007 р., № 29, ст. 389 із наступними змінами) слова «абзацу одинадцятого частини шостої статті 7» виключити;

14) у тексті Закону України «Про фізичну культуру і спорт» (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 7, ст. 50 із наступними змінами) слова «(професійно-технічної)» виключити;

15) статтю 4 Закону України «Про державно-приватне партнерство» (Відомості Верховної Ради України, 2010, № 40, ст. 524 із наступними змінами) доповнити частиною четвертою такого змісту:

«4. Дія цього Закону не поширюється на державно-приватне партнерство у сфері професійної освіти, яке регулюється спеціальним законом»;

16) у Законі України «Про зайнятість населення» (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 24, ст. 243 із наступними змінами):

у частині першій статті 8 слова «первинної» та «(професійно-технічної)» вилучити, після слова «підвищення» доповнити словом «професійної»;

пункт 6 частини другої статті 22 викласти в такій редакції:

«б) організовують роботу з присвоєння професійних кваліфікацій (повних та часткових), визнання результатів неформального та інформального навчання для зареєстрованих безробітних в акредитованих кваліфікаційних центрах»;

частину другу статті 34 викласти у такій редакції:

«2. Система професійного навчання охоплює:

1) осіб, які здобувають формальну та неформальну професійну освіту в закладах освіти та інших установах;

2) працівників, які проходять професійну підготовку, перепідготовку і підвищення професійної кваліфікації впродовж трудової діяльності;

3) безробітних, які шукають роботу і потребують професійної підготовки, перепідготовки або підвищення професійної кваліфікації.»;

в абзаці першому частини 4 слова «професійної підготовки» замінити словами «професійного навчання», після слова «підвищення» доповнити словом «професійної»;

частину шосту виключити;

у статті 35:

в абзаці другому слова «Порядок професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації зареєстрованих безробітних» замінити словами «Порядок професійного навчання зареєстрованих безробітних»;

частину п'яту викласти в такій редакції:

«5. Присвоєння/підтвердження професійних кваліфікацій (повних та часткових), визнання результатів неформального та інформального навчання для зареєстрованих безробітних здійснюється в кваліфікаційних центрах за кошти Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.»;

у тексті Закону слова «(професійно-технічної)» виключити;

18) у Законі України «Про вищу освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 37-38, ст. 2004):

у назві статті 31 після слова «реорганізація» доповнити словом «виділ»;

статтю 31 доповнити частиною п'ятою такого змісту:

«5. Рішення про виділ структурного підрозділу закладу вищої освіти, в тому числі закладу вищої освіти із статусом національного, шляхом створення юридичної особи такої самої форми власності у статусі закладу професійної освіти приймається вченою радою закладу вищої освіти і затверджується засновником або уповноваженим ним органом управління.»

у пункті 13¹ частини першої статті 32 та абзаці другому частини другої статті 70 слово «(професійно-технічної)» виключити;

у пункті 6 частини другої статті 36 після слова «реорганізацію» доповнити словом «виділ»;

абзац другий підпункту 6 пункту 5 розділу XV виключити;

18) у Законі України «Про Національну поліцію» (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 40-41, ст. 379 із наступними змінами):

у частині четвертій статті 13 слова «(професійно-технічної)» вилучити;

у статті 103:

у частині першій слова «вищих навчальних закладів» замінити словами «закладів вищої освіти», а слова «навчальних закладів» замінити словами «закладів освіти»;

у частині другій слова «вищих та професійно-технічних навчальних закладів України» замінити словами «закладів професійної, фахової передвищої та вищої освіти»;

19) у частині першій статті 9 Закону України «Про зовнішню трудову міграцію» (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 49-50, ст. 463) слово «професійно-технічна» замінити словом «професійна»;

20) у Законі України «Про освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 38-39, ст. 380 із наступними змінами):

у частині першій статті 1:

пункт 26 викласти у такій редакції:

«26) спеціальні закони – закони України «Про дошкільну освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту», «Про професійну освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про вищу освіту»»;

частину десяту статті 9 викласти в такій редакції:

«10. Дуальна форма здобуття освіти – це спосіб здобуття освіти, що передбачає поєднання навчання осіб у закладах освіти (в інших суб'єктів освітньої діяльності) з навчанням на робочих місцях у суб'єктів господарювання для набуття певної кваліфікації, як правило, на основі договору.»;

у частині другій статті 10:

абзац шостий викласти у такій редакції:

«професійна освіта»;

абзаци сім-вісім виключити;

у назві статті 15 слова «(професійно-технічна)» виключити;

частину третю статті 15 виключити;

частину другу статті 38 після абзацу шістнадцятого доповнити новим абзацом сімнадцятим такого змісту:

«бере участь у функціонуванні зовнішньої системи забезпечення якості професійної освіти;».

У зв'язку з цим абзаци сімнадцятий – вісімнадцятий вважати відповідно абзацами вісімнадцятим – дев'ятнадцятим;

статтю 52 доповнити частиною другою такого змісту:

«2. Не може працювати в закладі освіти або залучатися до участі в освітньому процесі особа, яка:

1) за рішенням суду визнана недієздатною або дієздатність якої обмежена;

2) має судимість за вчинення умисного злочину, якщо така судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку (крім реабілітованої особи);

3) вчинила злочин проти статевої свободи чи статевої недоторканості особи, що було встановлено обвинувальним вироком суду, який набрав законної сили;

4) вчинила корупційне кримінальне правопорушення або кримінальне правопорушення, пов'язане з корупцією, що було встановлено обвинувальним вироком суду, який набрав законної сили.»;

абзац п'ятнадцятий частини першої статті 53 викласти в такій редакції:

«трудова діяльність у позанавчальний час та на трудову діяльність у навчальний час під час практичної підготовки, а також під час здобуття освіти за дуальною формою;»;

у частині першій статті 63:

в абзаці восьмому слово і цифру «статті 94» замінити словом «положень»;

в абзаці дев'ятому слова «(професійно-технічної)» виключити;

в абзаці одинадцятому слова «та професійної (професійно-технічної)» виключити;

абзац вісімнадцятий частини першої статті 64 доповнити словами «відповідно до спеціальних законів»;

в абзаці третьому частини першої статті 65 слова «професійної (професійно-технічної)» виключити;

частину другу статті 67 після абзацу восьмого доповнити новими абзацами дев'ятим-десятим такого змісту:

«у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки, аналізують діяльність місцевих органів виконавчої

влади, органів місцевого самоврядування, їх структурних підрозділів у сфері освіти (за наявності) в частині, що стосується дотримання законодавства з питань освіти і забезпечення якості освіти на відповідній території, та надають їм відповідні висновки і рекомендації, що оприлюднюються на офіційному вебсайті центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти та відповідного органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування протягом п'яти робочих днів з дня їх надання;

звертаються до суду з позовами до місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб щодо усунення порушень та виконання вимог законодавства у сфері освіти;».

У зв'язку з цим абзаци дев'ятий-одинадцятий вважати відповідно абзацами одинадцятим-тринадцятим;

у частині п'ятій статті 69:

в абзаці першому слово «підставою» замінити словом «підставами»;
доповнити новим абзацом такого змісту:

«інші підстави, визначені Законом України «Про ліцензування видів господарської діяльності».»;

у статті 81:

частину третю викласти у такій редакції:

«3. Державно-приватне партнерство у сфері освіти і науки може передбачати:

співзасновництво та/або спільне фінансування закладів освіти, а також юридичних і фізичних осіб, які провадять освітню діяльність;

передачу приватним партнерам рухомого та/або нерухомого державного та/або комунального майна в оперативне управління, оренду, концесію тощо;

передачу закладу освіти в управління юридичній особі приватного права, що має статус неприбуткової;

утворення та/або спільне фінансування і розвиток баз практичної підготовки;

утворення та/або спільне фінансування і експлуатацію інноваційних підприємств (інноваційних центрів, технопарків, технополісів, інноваційних бізнес-інкубаторів тощо) на базі існуючих закладів освіти;

спільне розроблення і реалізацію освітніх проєктів, у тому числі спільне фінансування здобуття освіти;

здійснення заходів щодо соціального захисту та поліпшення житлових умов працівників системи освіти та здобувачів освіти;

здійснення часткової оплати послуг з державного або місцевих бюджетів;

спільне заснування та/або фінансування іншої діяльності у сфері освіти.»;

частину п'яту викласти у такій редакції:

«5. Державно-приватне партнерство щодо об'єктів державної та комунальної власності здійснюється для провадження виключно освітньої, наукової чи іншої статутної діяльності закладу освіти без зміни форми власності цих об'єктів.»;

абзац перший частини шостої виключити;

частину другу статті 82 після слова «науково-виробничі» доповнити словами «науково-методичні, навчально-методичні»;

у тексті Закону слова «професійної (професійно-технічної)» в усіх відмінках замінити словом «професійної»;

21) у статтях 6 і 21 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (Відомості Верховної Ради України, 2019 р., № 21, ст. 81) слова «(професійно-технічної)» виключити;

22) у Законі України «Про фахову передвищу освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2019 р., № 30, ст. 119):

у пункті 8 частини першої статті 1 слова «фахової передвищої» виключити;

пункт другий частини першої статті 16 після слова «закладів» доповнити словами «професійної та»;

у тексті Закону слова «професійної (професійно-технічної)» в усіх відмінках замінити словом «професійної»;

23) у Законі України «Про оренду державного та комунального майна» (Відомості Верховної Ради України, 2020 р., № 4, ст. 25, № 50, ст. 456):

абзац четвертий частини шостої статті 2 викласти в такій редакції:

«Відносини оренди рухомого та нерухомого майна, що належить закладам освіти, регулюються цим Законом з урахуванням особливостей, передбачених законами України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту», «Про

професійну освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про вищу освіту»»;

абзац дев'ятий пункту 1 частини другої статті 3 після слів «закладів освіти» доповнити словами «(крім закладів професійної освіти)»;

статтю 14 доповнити частиною восьмою такого змісту:

«8. Передача закладів професійної освіти в оренду, як єдиного майнового комплексу, здійснюється з урахуванням особливостей, передбачених Законом України «Про професійну освіту».

Забороняється зміна основного виду діяльності закладу професійної освіти при передачі його в оренду як єдиного майнового комплексу.»;

24) у тексті Закону України «Про повну загальну середню освіту» (Відомості Верховної Ради, 2020, № 31, ст. 226 із наступними змінами) термін «професійної (професійно-технічної) освіти» замінити терміном «професійної освіти»;

25) пункт 2 частини четвертої статті 38 Закону України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» (Голос України, 2020 р., № 141-142) викласти у такій редакції: «2) ближче, ніж за 500 (п'ятсот) метрів до закладів освіти усіх рівнів, типів і форм власності»;»;

26) у частинах другій і п'ятій статті 20 Закону України «Про безпеку та якість донорської крові та компонентів крові» (Голос України, 2020 р., № 196) слова «(професійно-технічної)» виключити;

27) у Законі України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (Відомості Верховної Ради України, 2011, № 2-3, ст.11):

статтю 4 доповнити частиною сьомою:

«7. Особи, зазначені у абзаці першому та другому пункту 1 частини першої цієї статті, звільняються від сплати єдиного внеску за осіб, з якими укладено студентський трудовий договір. Особи, які працевлаштовані на підставі студентського трудового договору можуть бути платниками єдиного внеску за умови самостійного визначення ними бази нарахування за місяці звітного періоду. Самостійно визначена такими особами база нарахування не може перевищувати максимальну величину бази нарахування єдиного внеску, встановлену цим Законом. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску.»

28) У Господарському кодексі України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 18, № 19-20, № 21-22, ст.144):

у частині першій статті 75-1 після слів «у сфері» доповнити словом «освіти».

5. Кабінету Міністрів України:

1) протягом 6 місяців з набрання чинності цього Закону:

оптимізувати та спростити механізм списання державного майна з балансу закладів освіти, забезпечивши оприлюднення відповідної інформації для громадськості з метою максимально ефективного розпорядження списаним майном;

забезпечити затвердження центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки положення про центри розвитку професійної освіти;

затвердити зразок тимчасового посвідчення тракториста-машиніста, яке видається закладом професійної освіти здобувачам професійної освіти для керування транспортним засобом під час проходження ними виробничої практики;

затвердити порядок видачі, використання та оплати ваучерів на проходження процедур оцінювання результатів навчання та присвоєння професійної кваліфікації у кваліфікаційному центрі.

2) протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом:

забезпечити створення в кожному регіоні центрів розвитку професійної освіти та інновацій державної форми власності шляхом реорганізації існуючої мережі науково-методичних (навчально-методичних) центрів (кабінетів) професійної (професійно-технічної) освіти;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Голова Верховної Ради
України